

ΜΕΡΟΣ Α'

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ
Μεγαλειότατε!

Πῶσα εἰδικὴ σχολὴ ἔχει λόγον ὑπάρξεως, μόνον καθ' ὅσον πληροῖ τὸν προορισμὸν αὐτῆς, καθ' ὅσον δηλαδὴ παιδεύει καὶ παρασκευάζει τοὺς μαθητευομένους ἐν αὐτῇ, δι' ὃν εἰδικὸν σκοπὸν ἔχει ἰδρυθῆ. Οὕτως αἱ Στρατιωτικαὶ, αἱ Ναυτικαὶ καὶ αἱ Γεωργικαὶ σχολαὶ ἔχουσι λόγον ὑπάρξεως, μόνον καθ' ὅσον παιδεύουσι καὶ παρασκευάζουσι τοὺς εἰς τὸ στρατιωτικὸν, ναυτικὸν καὶ γεωργικὸν στάδιον ἀποδομένους. Ἐάν οὖ ἀπόφοιτοι αὐτῶν ἀπεδεικνύοντο ἱκανοὶ εἰς πᾶν ἄλλο στάδιον, πλὴν μόνου ἐκείνου, δι' ὃ αἰ περί ὧν ὁ λόγος σχολαὶ εἶνε προωριμαίαι, ἕκαστος θὰ εἶχε βεβαίως τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὰ ἀστοχοῦσι τέλει τοῦ προορισμοῦ των, εἰς δὲ τοὺς ἐντεταλμένους τὴν ἐποπτείαν τῆς κανονικῆς αὐτῶν λειτουργίας θὰ ἐπέβαλλε τὸ καθήκον ἢ νὰ μεμνήσῃσιν συντόμως περὶ μεταρρυθμίσεως αὐτῶν τοιαύτης, δι' ἧς ὁ ἀποκαθιστῶντο εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν των καὶ θ' ἀπέφρον τοὺς ἐξ αὐτῶν προδοκωμένους καρπούς, ἢ νὰ προβῶσιν εἰς καταργήσιν αὐτῶν.

Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι εἰδικαὶ ἐν Ἑλλάδι σχολαὶ πληροῦσι κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἤγουν τὸν προορισμὸν αὐτῶν. Οὕτως αἱ Στρατιωτικαὶ σχολαὶ παιδεύουσιν καὶ παρέχουσιν εἰς τὸ Κράτος στρατιωτικοὺς, ἢ Ναυτικὴ ναυτικούς καὶ αἱ Γεωργικὰ γεωργούς. Μόνον ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ριζάρειος Σχολὴ, διαφεύγουσα μέχρι τοῦδε καὶ τὴν πρῶσιν τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς καὶ τὸν ἰδιαιτέρου αὐτῆς χαρακτήρισμὸν, ἔχει ἀπὸ πολλοῦ ἐκπίσει τοῦ προορισμοῦ τῆς καί μισοτελεῖ εἰς πᾶν ἄλλο ἢ εἰς τὴν μόρφωσιν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸδειξις τούτου τρανὴ καὶ ἀναντιλεγκτος· πρόκειται τὸ γεγονός αὐτὸ, καθ' ὃ οἱ ἀπόφοιτοι αὐτῆς· πᾶν ἄλλο γίνονται ἢ κληρικοί. Ἡ κατάστασις αὐτῆ τῆς Ριζάρειου Σχολῆς ἐπέβαλλε, νομίζω, εἰς τοὺς τεταγμένους νὰ μεμνήσῃσιν περὶ αὐτῆς· τὸ καθήκον, ἢ νὰ προβῶσιν εἰς ριζικὴν αὐτῆς μεταρρυθμίαν, δι' ἧς θὰ ἐπαυερέσθον τὴν Σχολὴν εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν τῆς, ἢ νὰ καταργήσωσιν αὐτὴν ἐντελῶς ἀπολοθῶσιντες ἐν τούτῳ τὸ εὐαγγελικὸν παράγγελμα, καθ' ὃ «πᾶν δένδρον, μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται».

Τὸ καθ' ἡμέρας Ὑπουργεῖον δὲ τῆς γνώμης, ὅτι πρὸ πά-

σης ἀπέφωσεν περὶ καταργήσεως τῆς Ριζάρειου Σχολῆς ἔπρεπε νὰ γείνη εὐλικρινῆς τῆς ἀπόπειρα πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῆς εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν τῆς, συντάξει, καθ' ὃ ἔχει δικαίωμα καὶ καθήκον, τὸν εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Ὑ. Μ. ὑποβαλλόμενον σήμερον νέον Ὀργανισμὸν τῆς. Δι' αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο ἐπιδιώκεται ἢ ἡ ἀνάκλησις εἰς ἐνεργεῖαν πασῶν τῶν εἰς ἀργίαν ἦδη περιελθουσῶν θεμελιωδῶν διατάξεων τῆς Διαθήκης τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Ριζάρειου Σχολῆς, ἀποδεικνυμένης ταύτης ὄντως Ἐκκλησιαστικῆς, τῆς δὲ ἐν αὐτῇ παιδεύσεως διαρρυθμιζομένης οὕτως, ὥστε ὁ θέλων ἐρεῖξῃ· νὰ καταργῇ εἰς αὐτὴν νὰ γνώσκῃ ἐκ τοῦ προτέρου ὅτι οὐδὲν ἄλλο στάδιον διανοεῖται πρὸ αὐτοῦ ἢ μόνον τὸ ἐκκλησιαστικόν, ὡς καταδειχθήσεται τοῦτο διὰ τῆς προκειμένης αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως.

Α'.

Ὁ ἀείδιμος Γεώργιος Ριζάρης, ἰδρῶν διὰ τῆς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1840 Διαθήκης τοῦ τῆν ὀμνῶντων Σχολῆν, καθάρσειν ὡς ἐξῆς τὸν σκοπὸν αὐτῆς· «Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ταύτης Σχολῆς εἶνε νὰ χορηγῇ ρεῖς νέους ἐχόντας τὰς ἀπαιτούμενας προαιδευτικὰς γνώσεις τοιαύτα διδασκὰ μέρη, ὥστε εἰς ἡδίστασμα πέντε ἐτῶν νὰ εἶνε εἰς στάσιον νὰ ἐνδυνάθωσι τὸ ἱερὸν σχῆμα τῆς Ἱερουσῶνις γινόμενου ἱερεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς πενταετοῦς «σοποδῆς» (ἄρθρ. 72). Τὴν δ' ἐν αὐτῇ ἐκπαίδευσιν ἤθελε τοιαύτην, ὥστε νὰ συντελῇ καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας» (αὐτ.) καὶ νὰ διδάσκηται ἐν αὐτῇ «ἡ Θεολογία καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς» (ἄρθρ. 76). Οὕτω πως ἐνέει ὁ αἰετιμῶς ἀνήρ παιδευομένους τοὺς μέλλοντας ἱερεῖς, διότι οὕτω πως μόνον καταρτιζομένοι οὗτοι δύνανται νὰ ἐπιτελέσωσι τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν των ἐν τῇ νεωτέρῃ κοινωνίᾳ, ὄντες εἰς θέσιν νὰ κηρύττωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐνώπιον σοφῶν καὶ ἀρχόντων, νὰ διασεβάζωσι πᾶσαν πλάνην καὶ νὰ ποδηγετῶσι τὸν διαπεπαιτωμένον αὐτοῖς ποίμνιον εἰς τὴν εὐσεβείαν καὶ τὴν ἀρετὴν. Τοιαύτην καθαρῶς ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν κέντηται τὴν σήμερον οἱ ἱερεῖς παρ' ἄλλους λαοῦς, παρ' οἷς τὸ Εὐαγγέλιον εἶνε δύναμις, ἀναγεννῶσα εἰς Χριστόν. Τοιαύτην ἠθέλησεν ὁ Ριζάρης τὴν μόρφωσιν καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἱερέων.

Καὶ ὅτι ἡ θείασις τοῦ ἴου νὰ ἐκπαιδεύονται ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθείσῃ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ μόνον οἱ μέλλοντες νὰ ἱεραθῶσι, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ θιλοντες νὰ ἐπιδοθῶσιν εἶτα εἰς ἄλλα ἐπιστημονικὰ ἢ θιωτικὰ στάδια, τοῦτο γίνεται καθάδελον καὶ ἐκ τῆς ὅλης Διαθήκης, μάλιστα δι' ἐκ τῶν ἐγγυησῶν καὶ ὑποσχέσεων, ἃς ἐξήγγησε διὰ τῶν ἄρθρ.

δοτώνται εἶτα ἀδρότατα ὑπὸ ταύτης καὶ νὰ παρασιζῶνται πρὸς αἴτιον ἐν ἀμαρτίαις, ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν γίνονται ἰερῆς ἑλλάξεως ἀλλήλων ἀποκαταστάσεως!

Μεγαλειότητες!

Ἐάν ἡ Ρίζαριος Σχολή, ἥτοι ἐγκαταλειμμένη ἐρμαιον εἰς τὴν διακρίσιν τῶν Συμβούλων καὶ Καθηγητῶν τῆς μόνας καὶ εἶχε καταδικασθῆ ἢ ἀποφῆρῃ ἐς αἶψ ὑπ' αὐτοῦ, οὐκ μῆτρι τοῦδε καρποῦ, τότε θεόσιμος μόνον περὶ καταργήσεως αὐτῆς θὰ ἴδοντο νὰ γείνη λόγος, ὅπως οὐτα πως τοὺλάχιστον τεθῆ ἐν τέρμα εἰς κατάστασιν πραγμάτων, ἥτις δύνανται νὰ θεωρηθῆ ὕβρις καὶ ἀπίθεια εἰς αὐτὴν τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ αὐδιου τοῦ Σχολῆς Ἰδρυτοῦ. Ἄλλ' εὐτυχῶς ὑπεράνω τῶν Συμβούλων καὶ καθηγητῶν αὐτῆς ἵσταται ἀγρυπνοῦς φρουρὸς ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἰ. Μ., ἥτις καὶ ἐν τῶν καθόλου ἀρχῶν τοῦ δέπντος ἡμᾶς Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἐκπερασημένης θέλησεως τοῦ Διαθέτου ἀρίστη τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον τοῦ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν περαιτέρω ἀνατροπὴν τῆς Διαθήκης καὶ θεθήλων τῆς ἱερᾶς θέλησεως τοῦ Ριζάρη. Τὸ δέπνον ἡμᾶς Δημοσίου Δικαίου παρῆγε εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα καὶ καθῆκον τοῦ νὰ ἐπιπέσει ἀπαράβατον τοῦ νὰ ἐποπτεύῃ καὶ ἐπιβάλλῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἀκριβὴ τήρησιν πάσης Διαθήκης, ἀπορροσῆς εἰς ἰδρύματα, οἷα ἡ Ρίζαριος Σχολή. Καὶ τὸ δικαίωμα καὶ καθῆκον αὐτὸ ἀναγνωρίζει ἰδιαίτερος καὶ αὐτὸς ὁ Ριζάρης παρακαλῶν ἐν τῇ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1840 ἀπερωτησθῆ ἀναφορῆς του «ν' ἀναδεχθῆ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τὴν ἐν γένει ἐφορείαν ἐπὶ τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, διὰ τὰ μὴ συμβαίνειν παραλείψεις». Καὶ τὸ ἄλλο ἐπιδικάζεται νῦν διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Ἰ. Μ. νέου Ὁργανισμοῦ τῆς Σχολῆς ἢ τῆς διόρθωσης ὧν τῶν παραλείψεων ἐκείνων, αἰτίνας ἀνατρέψασαι πάσας τὰς ὁμιλιώδεις διατάξεις τῆς Διαθήκης ἀπέπεισαν τὴν Ρίζαριος Σχολὴν πᾶν ἄλλο ἢ Ἐκκλησιαστικὴν, ὡς ἤθελεν αὐτὴν ὁ Ἰδρυτὴς τῆς;

Καὶ δὲν ἄγνωστὸν μὲν τὸ καλ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον τὴν ἀξίωσιν τῶν κ. κ. Συμβούλων τῆς Σχολῆς, ὅπως, προκειμένου περὶ μεταβολῆς ἐν τῷ Ὁργανισμῷ αὐτῆς, ἀκούσται καὶ ἡ γνώμη αὐτῶν. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀκουσθῆ καὶ λησθῆ τὸ παράπαν ὑπ' ὅψιν ἡ ἐν τῷ ἐπισυναπτεμένῳ ἐγγράφῳ αὐτῶν ἐκδηλουμένη γνώμη, καλ' ἦν πρέπει νὰ διατηρηθῆ τὸ νῦν καθεστὸς, τὸ ἀνατρέπον ἀφῆρῃ τὸν ἀρχικὸν τῆς Σχολῆς προορισμὸν καὶ ἐλέγχον χελεῖν καὶ ἐμπαιγμὸν τῆς ἱερᾶς θέλησεως τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτῆς; Ἐάν ἡ Κυβέρνησις προσερχεῖ εἰς τὴν τοιαύτην ἀξίωσιν τῶν κ. κ. Συμβούλων, δὲν ἴ' ἀπέξεδετο οὕτω τὰ ἀναπαίρετα δικαιώματα καὶ τὰ ἐπιτακτικὰ καθῆκοντα πρὸς τὴν Σχολὴν, δι' ὧν περιέβαλον αὐτὴν καὶ τὸ κρατοῦν ἐν ἡμῶν δημοσίῳ Δικαίῳ καὶ ἡ ἐκπερασημένη θέλησις τοῦ Ριζάρη;

Ἡ Κυβέρνησις δὲ κεντρίται τὸ δικαίωμα καὶ καθῆκον οὐ μόνον νὰ παρακαλύψῃ τὰς συμβαλλουσας παραλείψεις, ἀλλὰ καὶ νὰ συμπληρῇ τὰ κενὰ, ἀτινά τυχόν ἔφρησεν ἡ Διαθήκη, καθοδηγομένη εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ γενομένης πείρας. Διὰ τοῦτο ἐν ἀρθρῷ 158 ὀρίεται: «Εἰς τὴν σύνοιαν αὐτῆς (τῆς Κυβερνήσεως) ἀπόκειται νὰ ἐπιπέσῃ καὶ ἄλλας βελτιώσεις ἐπὶ ἀντικειμένων, ἐφ' ὅσα σιωπῆ ἢ παρουσά μου». Εἰς τὴν διατάξιν δὲ ταύτην προέβη ὁ Ριζάρης, ὡς ἠγγελάται σαφέστερον ἐν τῇ ἀπὸ 25 Ἀπριλ. 1840 ἀναφορῆς, ἠδὲ νὰ γείνωσι αἱ ἀπαυτομειναι βελτιώσεις, ὅσας ἴ' πέται, αὐτὸς ὁ ἀλάσθατος διδάσκαλος, ὑπαγορεύσει μὲ πτὴν πρὸδόν τοῦ χρόνου». Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι οἱ κ. κ. Σύμβουλοι, παρερμηνεύοντες τὸ ἀρθρ. 84, καλ' ὁ αἰ

παύσις καὶ ἡ γνωμοδότησις τοῦ πρώτου Συμβούλου ἠπάσιψται, ὁσᾶκις πρόκειται ὁ λόγος: «, ἐπὶ προ-» βλήσεως διατάξεων, περὶ ὅσων σιωπῆ ἢ παρουσά μου.» Ἄλλ' ἀπλὴ ἀνάγνωσις ὀλοκλήρου τοῦ ἀρθρου τοῦτου καὶ τῶν προηγουμένων καὶ ἰσχυρῶν αὐτῶ πείθει ἕκαστον ὅτι ὁ λόγος ἐνταῦθα εἶνε περὶ οικονομικῆς διαχειρίσεως μόνον, ἥτις εἶναι ἀποκλειστικῶς ἀναθεμένη εἰς τοὺς συμβούλους καὶ περὶ ἧς καλεῖται νὰ γνωμοδοτήσῃ τὸ Πρώτον, ἥτοι τὸ Πολυμελὲς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον, ὁσᾶκις πρόκειται περὶ προβλήσεως διατάξεων περὶ ὅσων σιωπῆ ἢ διαθήκη. Καὶ ἐν δὲ τῶντι, ἡ διατάξις αὐτὴ ἐνεῖχε τὴν ῥησιν, ἦν ἀποδίδουσαν αὐτῇ οἱ κ. κ. Σύμβουλοι, οἱ ἐπεκτείνοντες αὐτὴν καὶ ἐπὶ ζητημάτων, ἀναγκασμένοι εἰς τὸν ἐκπαίδευτικὸν σκοπὸν τῆς Σχολῆς, πρέπει νὰ θεωρηθῆ αὐτὴ ὡς εἰς ἀργίαν περιελθούσα διὰ τῆς μεταγενεστέρως διατάξεως, τῆς ἀναγκαρομένης ἐν τῇ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1840 δευτέρῃ Προσθήκῃ τῆς Διαθήκης, καλ' ἦν εἰς τὴν σύνοιαν αὐτῆς; (τῆς Κυβερνήσεως) ἀπόκειται νὰ ἐπιπέσῃ καὶ ἄλλας βελτιώσεις ἐπὶ βαντικειμένων, ἐφ' ὅσα σιωπῆ ἢ παρουσά μου». Διότι, ἐὰν ἔμεν ἐν ἰσχύι τὸ ὄρθρῳ 84 διατάξις, ὡς ἐνοούσιν αὐτὴν οἱ κ. κ. Σύμβουλοι, ἔπρεπε τότε νὰ δηλωθῆ τὸτο καὶ ἐν τῇ μεταγενεστέρῃ ταύτῃ διατάξῃ, παρερμηνύσις μεταξὺ τῶν λέξεων «νὰ ἐπιπέσῃ καὶ ἄλλας» τῆς φράσεως «μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ πρώτου Συμβούλου». Τοῦτου ὅμως μὴ γενομένου, ἔμενεν ἀκέραιον καὶ ἀποκλειστικὸν τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως καὶ ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου συντάσσῃ καὶ ἐκδίδῃ τὸν Ὁργανισμὸν τῆς Σχολῆς. Οὕτω συνετάχθη καὶ ἐξεδόθη ὁ πρώτος τῆς Σχολῆς Ὁργανισμὸς ἐν ἔτει 1843, οὕτω συνετάχθη καὶ ἐξεδόθη καὶ ὁ δευτέρως ἐν ἔτει 1867, χωρὶς ἄλλοθι νὰ ζητηθῆ καὶ λησθῆ ὑπ' ὅψιν γνωμοδότησεως τοῦ Πρώτου Συμβούλου, ὡς μαρτυρεῖ τὸ αἰτιολογικὸν ἀμφοτέρων τῶν σχετικῶν Β. Διαταγμάτων, ἐν ᾧ οὐδὲμία μείνη γίνεται τοιαύτης γνωμοδοτήσεως, ὡς ὄφειλε νὰ γείνη τοῦτο ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει. Ὅτι δὲ τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς Διαθήκης, συνάγεται σὺν ἄλλοις καὶ ἐν τῆς ἐρμηνείας, ἧν ἔδωκαν εἰς αὐτὴν οἱ πρώτοι ἐκτελεσται τῆς, ἰδίᾳ ὁ ἐμπιστος τοῦ αὐδιου Ριζάρη Ν. Ἰωαννίδης, γράφων ἤδη ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἐν ἔτει 1842 ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης Διαθήκης (σελ. 14), ὅτι ὁ Διαθέτης «θέλων νὰ περιστοιχίσῃ τὴν Σχολὴν μὲ πλείονας ἐγγυήσεις, ἀνέθεσε τὰ σημαντικώτερα ἀντικείμενα τοῦ ἔργου εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐξέταται ἀπὸ τὴν Διαθήκην καὶ ἀπὸ τὴν εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης Διαθήκης ἀναφορῶν τούτων».

Ἄλλ' οἱ κ. κ. Σύμβουλοι ἐν τῷ ἐγγράφῳ αὐτῶν ἐγγίρουσι καὶ ἑτέραν ἀντίρρησην, καλ' ἦν ὄφειλε ὁ Ὁργανισμὸς τοῦ 1843 ἔχει κύρος νόμου καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῆ νῦν δι' ἄπλοῦ Β. Διατάγματος. Ἀλλὰ πῶς ἐτροποποιήθη αὐτὸς δι' ἄπλοῦ Β. Δ. ἐν ἔτει 1867, διὰ τοῦ νῦν ἐν ἰσχύι δευτέρου Ὁργανισμοῦ τῆς Σχολῆς; πῶς τότε δὲν ἔφειραν τὴν τοιαύτην ἀντίρρησην; πῶς ἐκτοτε ὑπεβλήθησαν ἀγογγύστας εἰς τὸν διὰ Β. Δ. τροποποιηθέντα Ὁργανισμὸν; Καὶ αὐτὴ ἡ ἀντίρρηση, ὡς καὶ πάσαι αἱ ἄλλαι ἀντιρρήσεις τῶν κ. κ. Συμβούλων τῆς Σχολῆς, ἐλέγχονται ἀβάσιμοι καὶ ἀνυπόστατοι ὧν, ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν ἔχουσι, πῶς νὰ παρακαλύψωσι τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργον τοῦ Ὑπουργεῖου, δι' οὗ ἐπιδικάζεται ἡ πλήρης καὶ ἀκεραία ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῆς Διαθήκης τοῦ Ριζάρη καὶ ἡ συμπλήρωσις τῶν κενῶν αὐτῶν

διά θελιώσεων τοιούτων, δι' ὃν ἡ Ριζάρειος Σχολὴ θ' ἀποκαθίσταται πράγματι Ἐκκλησιαστικὴ καὶ θ' ἀπέφερε τοὺς ἀγλαούς καρπούς, οὓς ἀπέδεξετο ἐξ αὐτῆς, ὁ αἰοδι- μος ἰδρυτῆς τῆς.

Ἄλλὰ πρὸ τοιούτων ἀντιρρήσεων ἀδύνατον βεβαίως νὰ υποχωρήσῃ τὸ Ἰγουργεῖον, ἔχον συνειδητὴν τῶν δικαιωμά- των καὶ καθήκοντων αὐτοῦ, ἄτινα καὶ τὴν ἀμετάθετον ἀπό- φασιν καὶ τὴν δύναμιν κέκτηται, ἵνα ἐπιτελέσῃ ἀπαρεμ- κτικῶς. Μετὰ τὴν καθόλου ταύτην αἰτιολογίαν τοῦ εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Ἰ. Μ. ὑποβαλλομένου νέου Ὄργανου τῆς Ριζάρειου Σχολῆς, ἐπάναγκας νομίζω νὰ αἰτιολογήσω διὰ βραχίονα καθ' ἑκάστην καὶ τὰς κυριώτερας μεταρρυθμί- σεις τὰς ἐπιδικωρούμεναι δι' αὐτοῦ.

Β'.

α') Κυρία καὶ θεμελιώδης μεταρρύθμισις εἶνε ἐκείνη, καθ' ἣν ἡ Σχολὴ παύεται πλέον οὕσα ἀπλοῦν γυμνάσιον καὶ ἀποκαθίσταται εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν τῆς, γνω- μὴν καθαρῶς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, μὴν ἀπο- κλιστικῶν σκοπῶν ἔχουσα τὴν ἀναγκάζον ἐπιστημονικὴν παιδείυσιν καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Θεολογίας εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ περιβληθῶσι τὸ ἱερὸν σῆμα τῆς ἱερουσύνης. Ἐν τούτῳ οὐδὲν ἄλλο ἐπιζητεῖται ἢ ἡ ἀστυρῆ ἀφαρμογὴ τοῦ σαφοῦς καὶ ἀνεπίδεντου ἀμφιβολίας γράμμα- τοῦ καὶ πνεύματος τοῦ ἀρθροῦ 72 ἐν συνδιασπῶν πρὸς τὸ ἐδάφ. τῷ ἀρθρ. 76: Ἀπέναντι τῆς σαφοῦς καὶ ἀνυπὸκλιετοῦ ταύτης θελήσεως τοῦ Διαθέτου οὐδεμιᾶς βεβαίως προσοχῆς πρέπει νὰ κριθῇ ἄξια ἢ γνώμη ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι νὰ υποβιάσῳσιν τὴν Σχολὴν εἰς ἀπλὴν Ἰερατικὴν, προορι- σμῶν ἔχουσαν νὰ παιδεύῃ στοιχειώδως ἱερεῖς διὰ τὰ χω- ρία. Τοιαύτας Ἰερατικὰς Σχολὰς εἶχει ἱδρῦσει ἤδη τὸ Κράτος τρεῖς, ὃν ἐπίσης σκεπτεται τὸ καθ' ἡμᾶς Ἰγουργεῖον νὰ ἐπιδώξῃ τὴν ριζικὴν μεταρρυθμίαν, ἀφοῦ καὶ αὐταί, ὡς ἔχουσι νῦν, ἠτοῦρησαν τέλει τὸ σκοπὸν τῶν. Ἡ Ριζάρειος Σχολὴ εἶχεν ἀρχῆθεν ὑψηλότερον προορισμὸν, οὕσα παρεμφερῆς οὐχὶ πρὸς τὰ Σεμινάρια, ἀλλὰ πρὸς τὰς Πνευματικὰς Ἀκαδημίας τῆς Ρωσίας. Ἐν τοῖς Ἰε- ρατικῶς Σεμιναρίοις τῆς οὐδοῦς ἐκείνης γώρας οὐτε ἡ διδασκαλία τῶν Ἑβραϊκῶν εἶνε ἀπαραίτητος οὐτε ἡ Θεολογία καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς διδάσκεται, οὐτε εἶναι ἡ παιδείυσιν ἐν αὐτοῖς τοιαύτη ὥστε νὰ συν- τελέθῃ καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν τῆς μα- θητώσεως ἐν αὐτοῖς νοελαίως, ὡς ἀπαιτῆ ὁ ἰδρυτῆς τῆς Ριζάρειου Σχολῆς διὰ τῶν ἀρθρ. 72 καὶ 76 τῆς Διαθέ- τικῆς. Διαφέρει δὲ καὶ οὕτως ἡ Σχολὴ αὐτῆς τῆς Θεολο- γικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς παιδείας πρέπει νὰ εἶνε καὶ ἐν ἐκείνῃ καὶ ἐν ταύτῃ ἐπιστημονικῇ ὅστις ἐν μὲν τῇ τελευταίᾳ Σχολῇ ἐπιδικώμεται πρὸ πάντων ἡ πρα- γογῆ τῆς ἐπιστήμης, ὡς καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον ἐπιζητεῖται ἡ δι' αὐτῆς πλήρωσις τῶν πρακτικῶν ἐπιστημονικῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας, ἐν δὲ τῇ Ριζάρειῳ Σχολῇ ἡ παιδείυσιν οφεί- λει νὰ ἀποβλέπῃ ἀπολειπτικῶς εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν καταρτισμὸν ἐκείνων, οἵτινες μέλλουσι νὰ ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ κέλονται νὰ πληρῶ- σαι τὰς πρακτικὰς ἐπιστημονικὰς αὐτῆς ἀνάγκας, ὡς ἱεροδιδάκταλοι, ἱεροκήρυκες καὶ ἱερατικοὶ τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων. Ὁ ἀνίκανος νὰ κἀμῃ τὴν τοιαύτην διάκρισιν δυνατὸν μὲν νὰ ἐπαγγέλληται τὸν θεολόγον, ἀλλ' ἐλέγχε- ται οὕτως ὡς μὴ γενοσάμενος ἄκροφ κἂν δακτύλῳ τῆς Θεολογίας.

Ἰγάρχουσι καὶ οἱ νομίζοντες ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν ἔχει

ἐκκλησιαστικὸν προορισμὸν, ὡς πρὸς τοὺς ἐκ Ζαγορείου ὑπο- τρήσας. Οὗτοι ἔχουσι τὴν παράδοξον ἀληθῶς γνώμην ὅτι ἡ Σχολὴ πρέπει νὰ χρησιμεύῃ ὡς γυμνάσιον προπα- ρασκευαστικὸν εἰς τὴν σπουδὴν ἄλλων ἐπιστημῶν. Ἄλλ' ἡ διάκρισις αὕτη δὲν γίνεται ἐν τοῖς προαναμνησθεῖσιν ἀρ- θροῖς 72 καὶ 76. Ἄν δὲ οἱ ἐκ Ζαγορείου ὑπὸ τῶν δὲν ὑπο- βάλλονται εἰς τὴν ἐγγύσην καὶ οἱ ἐκ τῆς ἐλευθέρας Ἑλ- λάδος ὑπὸ τῶν, διὰ τὸ δυσκόλον, ἂν ὄχι πάντῃ ἀδύνατον τοῦ πράγματός, οὐδὲν ἦττον υποχρεοῦνται καὶ αὐτοί, ὡς καὶ οἱ λοιποί, πρὸ τῆς κατατάξεώς των εἰς τὴν Σχολὴν νὰ ἀποβάλωσιν ἔγγραφον δήλων ἂν μετὰ τὴν ἀπο- ὑπεράσωσιν τῶν μαθητῶν των θέλουσιν γίνεαι ἱε- ρεῖς» (ἀρθρ. 114). Κατωτέρω δὲ ἐν ἀρθρῳ 119 ἐπι- φέρει ὁ Διαθέτης: «Θέλω νὰ ἐπιτελεσάτωι τῆς παρουσίας μου ἐκείνων ἐν τῶν δέκα αὐτῶν νέων (τῶν ἐκ Ζαγορείου), ὅστις ἀποδειχθῆ ἀνάξιος τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγελ- ῆματος τῆς ἱερουσύνης.» Δύναται λοιπὸν νὰ ὑπάρξῃ κατὰ ταῦτα ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Σχολὴ καὶ διὰ τοῦ ἐκ Ζαγορείου ὑπὸ τῶν ἔνα καὶ μόνον προορισμὸν ἔχει, τὸ νὰ τοὺς προπαρσκευάζῃ δηλαδὴ διὰ τὸ ἱερατικὸν στά- θιον καὶ νὰ γίνονται καὶ αὐτοὶ ἱερεῖς μετὰ τὴν ἀπορίστη- σιν των καὶ οὐχὶ ἱατροί, δικηγόροι καὶ φιλόσοφοι, ὡς μί- χρι τοῦδε:

6) Ὅπως ἐπιτευχθῆ ἡ ἀνωτέρω κυρία καὶ θεμελιώδης τῆς Σχολῆς μεταρρύθμισις, εἰδήσει νὰ τροποποιηθῇ ριζικῶς τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς. Πρὸς τοῦτο περιορί- ζεται ἡ διδασκαλία τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων καὶ ἐκτε- τείνεται ἡ τῆς Θεολογίας καθ' ὅλους αὐτῆς τοὺς κλάδους κατὰ τὴν ρητὴν ἀπαιτήσιν τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Σχολῆς. Οὕτω πως ἀνατῆσθ αὐτὴ τὸν εἰδικὸν προορισμὸν τῆς, τὸν ἐκκλη- σιαστικόν, πᾶς δὲ ὁ θῆλον νὰ φοιτήσῃ εἰς αὐτὴν ὁ ἰδρυτῆς ἐν τῷ προτέρῳ δὲν ἀδύνατον πλέον νὰ καταδολιφθῇ τὴν διαθετικὴν τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς καὶ νὰ ἀστήσῃ εἰς τὴν ὅποιαν ἀναλαμβάνει κατὰ τὴν κατάταξιν τοῦ ὑποχρεώ- σαι, ἵνα ἀφοσιωθῇ εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦ- λάχιστον ἡ Σχολὴ μὴ οὕσα πλέον γυμνάσιον, μὴ προπα- ρασκευάζουσα δηλαδὴ αὐτὸν εἰς τὴν περαιτέρω σπουδὴν ἄλλης ἐπιστήμης, ἀφοῦ οὗτα τὸ ἀπολυτικόν τῆς οὐτε ἡ ἐν αὐτῇ μόρφωσις ὁ παρῆγῃ εἰς τοῦτο τὸ δικαίωμα, ὁ κλῆσις οὕτως ἐκρηκτικῶς τὰς πόλεις τῆς εἰς τοὺς ἀσέβεις παραβάτας τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας πρὸς αὐτὴν ἀνα- λαμβάνουσιν.

Ὅπως δὲ μὴ καταστρατηγηθῆ ἐν τῇ ἀφαρμογῇ ὁ νέος Ὄργανισμός, εἰδήσει νὰ περιληφθῇ ἐν αὐτῷ πλήρες πρό- γραμμα τῶν διδασκαστέων ἐφεξῆς ἐν τῇ Σχολῇ μαθη- τῶν, κατανέμων μάλιστα αὐτὰ κατὰ τάξιν καὶ ἐπισου- ἀπτων ἀφορῶν τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, ἕξ ὅ κατὰ- ραίνεται καὶ ὅτι οἱ μαθητὰὶ δὲν ἐπιβαρύνονται δι' ὄρων διδασκαλίας πέραν τοῦ δέοντος. Καὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἰδρῶν ἐννομεῖται ἐπάναγκας νὰ προβῇ, ὅπως μὴ ἐφεξῆς τινὰ μὲν αὐτῶν ἔχουσιν ὑπερβαλλόμενα, ἄλλα δὲ στερεῶνται καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτως ἀναγκάζον καθηγητῶν, ὡς μέχρι τοῦδε.

γ) Ἀπροπαιδευτικαὶ γνώσεις, αἱ ἀπαιτούμεναι κατὰ τὸν νέον Ὄργανισμὸν παρὰ τῶν μελλόντων νὰ ἐισαχθῶσιν εἰς τὴν Σχολὴν, εἶνε τὸ ἐλάχιστον μέτρον ἐκείνου, ὅπερ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Διαθέτικῆς καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Σχο- λῆς οφείλει ν' ἀπαιτήσῃ τις. Ὁ θόρυβος, ὃν ἤγειραν, ὡς πρὸς τοῦτο, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπὲρ τῆς διανομοῦσεως τῆς ὄν βιολογικῆς αὐτῆς καταστάσεως, ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν πραγ- μάτων αὐτῶν πάντῃ μάστιγι. Καὶ ὁ Ριζάρειος ἐν τῇ Δια- θέτικῇ αὐτοῦ καὶ οἱ μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθέντες Διοργαν-

μοί ἀπέχισται γνώσεις ἑλληνικοῦ σχολείου παρὰ τῶν θε-
λόντων νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν Σχολήν. Οἱ ὀριζόμενοι
τάς εἰσιτηρίας τὸν ἐξετάσει· ἐνταῦθα ὀφείλουσι νὰ προσα-
γάσωσιν ἀπολυτήριον ἑλληνικοῦ σχολείου, ὅπως γείνωσι
δεκτοὶ εἰς αὐτάς. Τί ἄλλο ἀπαιτεῖται καὶ νῦν διὰ τοῦ νέου
Ἵργανισμοῦ; Καὶ ἐπέρχεται ζήτησις καὶ εἰς τὴν Σχολήν,
ἐὰν ἀναγερῆται ἐν αὐτῷ ὅτι πρέπει νὰ προσαγάσωσι
τοῦλάχιστον ἀπολυτήριον ἑλληνικοῦ σχολείου; Ποῖα διά-
ταξις τῆς Διαθήκης, ποῖα λογικὰ ἀπαγορεύει νὰ γείνωσι
δεκτοὶ εἰς τὴν Σχολήν καὶ μαθηταί, κεκτημένοι ἀνωτέρας
τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου γνώσεις;

Ἄλλ' οἱ κύριοι αὐτοί, οἱ τὸν μάταιον θόρυβον ἐγείραν-
τες, εἶχον κατορθώσει μέχρι τοῦδε, ὡς πάσαι τὰς ἄλλας,
καὶ τὰς περὶ εἰσιτηρίας ἐξετάσεις διατάξεις τῆς Διαθή-
κης καὶ τῶν διοργανισμῶν τῆς Σχολῆς νὰ καταστρατηγή-
σωσι καὶ ἀθετήσωσιν, εἰσάγοντες εἰς αὐτὴν μαθητὰς κεκτη-
μένους μὲλις τὰς γνώσεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Βεβαίως
ἡ θύρις τῆς τοιαύτης καταστρατηγήσεως κλείεται πλέον
διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νέου Ἵργανισμοῦ, ἀφοῦ οἱ μέλλοντες
νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν Σχολήν θὰ ὑποβάλλονται ἐξε-
τάξις εἰς ἐξετάσεις γραπτὰς καὶ προφορικὰς, αἵτινες πάλιν
θὰ ὑπέκκινεται εἰς τὸν ἐλλειγον τοῦ Ἵπουρηγίου.

Παρερμηνεύουσι τὴν σχετικὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 110
τῆς Διαθήκης, καθ' ἣν οἱ ἐκ Ζαγορίου ὑπότροποι ὀφείλουσι
νὰ γινώσκωσι τοῦλάχιστον τὰ δύο μέρη τοῦ λόγου
καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι τὰ μέρη ταῦτα τοῦ λόγου εἶνε τὸ
ἄρθρον καὶ τὸ ὄνομα. Ἀλλὰ τότε πῶς σχετίζουσι πρὸς
τὴν διατάξιν αὐτὴν τὸ ἄρθρον 102, καθ' ὃ οἱ ὑπότροποι
τῆς Σχολῆς ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι διαβῶσι τὸ Ἑλληνικὸν
Σχολεῖον; Καὶ μόνον τὸ ἄρθρον καὶ τὸ ὄνομα διδάσκον-
ται ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Σχολεῖῳ ἢ τὸ ἐτυμολογικὸν καὶ συν-
τακτικὸν μέρος τῆς Γραμματικῆς; Τί δὲ ἄλλο ἐπιζητεῖ-
ται διὰ τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ νέου Ἵργανισμοῦ;

δ) Ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν μελλόντων νὰ καταταχθῶ-
σιν εἰς τὴν Σχολήν μαθητῶν, ἀνεγέρθη σχεδὸν αὐτολεξεῖ
ἡ ὀρισματικὴ διατάξις τοῦ ἐν ἰσχυρῷ διοργανισμοῦ. Διὰ τοῦ
νέου Ἵργανισμοῦ ἐπιζητοῦνται μόνον μείζονες ἰγγυήσεις
πρὸς ἀπορῆγιν τῆς μέχρι τοῦδε καταστρατηγήσεως τῆς.
Βεβαίως δὲν θὰ ἐπιτραπῇ ἐρεξῆς ἡ εἰσαγωγή εἰς τὴν Σχο-
λὴν παιδῶν 12, 11 καὶ 10 ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, ὡς νῦν, ἐξ οὗ
ἔχουσι προαΐψει μωρία ὅσα ἄποια ἐν αὐτῇ. Ἡ Σχολὴ
εἶνε μεταβληθῆ ὡς ἐν ἰούτου εἰς ἀπλόου παιδαγωγείον,
χρῆζον παιδονόμων ἐν ὄχι καὶ τροφῶν!

ε) Διὰ τοῦ νέου Ἵργανισμοῦ καθιερῶνται καὶ πᾶσαι αἱ
προληπτικαὶ διατάξεις, δι' ὧν ματαιοῦνται ἐρεξῆς ἡ κατα-
δολεῖαις τοῦ στρατολογικοῦ νόμου ὑπὸ πολλῶν, καταστα-
σομένων μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Σχολήν μόνον ἐπὶ τῷ σκοπῷ
τῆς ἀπάλλαξιν ἐκ τῆς ἐν τῷ στρατῷ θητείας. Οὗτω πως
ἡ ἀπάλλαξιν θὰ περιορισθῇ εἰς μόνους ἐκείνους, ὅπως
πράγματι προκρίνονται διὰ τὸν ἱερατικὸν ἀξίωμα.

ς) Ἡ διδασκαλίη τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης, ὡς ἐνὸς
τῶν πρωτεύοντων μαθημάτων ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς Σχολῆς
τάξεως, ὑπαγορεύεται ἤδη ὑπὸ κατηγορηματικῆς τῆς Δια-
θήκης διατάξεως (ἐδ. Ὁ' ἄρθρ. 76) Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐρμηνεία
τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, θὰ γίνηται, ὡς τοῦτο συμβαίνει
ἐν παντὶ τῷ θεολογικῷ κόσμῳ, ἐπὶ τοῦ Ἑβραίου πρωτο-
τύπου ἐν ἀντιπαροβολῇ πρὸς τὴν μετάφρασιν τῶν Ὁ' καὶ
τῆν Βουλγαρίαν καὶ διὰ διερῆ ἐπὶ τέσσαρα σχεδὸν ἔτη
ἔπρεπεν ἡ διδασκαλίη τῆς Ἑβραϊκῆς εἶ ἀνάγκη νὰ κα-
θηρῶθῃ ἀπὸ τῆς πρώτης τάξεως. Τοῦτο θεσπίω; θὰ συν-
τελεσθῇ ἐν τῆς ἄλλαις καὶ εἰς τὴν ἀπόκρισιν εὐθὺς ἐν ἄρ-

χῆ ἐκ τῆς Σχολῆς παντὶς μλητοῦ, καταστασομένου εἰς
αὐτὴν μὲ τὴν πρόθεσιν τοῦ ν' ἀσθεσίη εἰς τὴν ἱεράν θέ-
λησιν τοῦ ἱερτοῦ αὐτῆς καὶ ν' ἀποδοθῇ εἰς αἱ εἶλο
στάδιον.

ζ) Ἐπὶ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Οἰκονομοῦ τῆς Σχολῆς
καθιερῶνται διὰ τοῦ ἐν σχεδίῳ Ἵργανισμοῦ προσόντα,
ἐν αἷς τὸ πρῶτον εἶνε τὸ ἱερατικὸν αὐτῶν ἀξίωμα. Ὅπως
δὲ μὴ ἐπαναληθῆ ἐν τῷ μέλλοντι τὸ ἐν τῷ παρελθόντι
παρატρηθῆν ἄτοσον, καθ' ὃ ἐπὶ ἔτη πολλάκις πρὸς γλυ-
ασοῦν καὶ τῆς θελήσεως τοῦ ἱερτοῦ καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς
Σχολῆς παρεμνον λαϊκοὶ Διευθυνταὶ καὶ Οἰκονομοὶ, λαμ-
βάνονται νῦν πάντα τὰ δυνατὰ μέτρα, δι' ὧν θὰ καταστῇ
ἐρεξῆς ἀδύνατος ἡ τοιαύτη καταστρατηγήσις τῆς Διαθή-
κῆς καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς Σχολῆς. Ἐπίσης προσόντα
καθιερῶνται καὶ ἐπὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Τοιοῦτοι
θὰ γίνωσιν ἐρεξῆς μόνον, ὅσοι κατὰ τὸ ἔθρ. 74 τῆς
Διαθήκης ἀπαίρουσιν διὰ τὴν παιδείαν αὐτῶν καὶ διὰ
τὴν ἡθικὴν τῶν.

Περὶ τῆς κρίσεως ἡ αἰτιολογήσις ἐνταῦθα τῶν λοιπῶν
διατάξεων τοῦ προκειμένου Ἵργανισμοῦ, καθ' ὅσον ἐπ'
αὐτῶν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐρεξῆ ἀντίρρησης.

Μεγαλειότατε!

Τὸ προκειμένον σχέδιον Ἵργανισμοῦ εἶνε προῖον μακρῆς
καὶ συντόνου μελέτης τῶσιν τῶν ἀφορῶντων εἰς τὴν Ἐκ-
κλησιαστικὴν Ῥιζέρεσιον Σχολήν, ὅσον καὶ τῶν ἀναγομέ-
νων καθόλου εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ Κλήρου, κατὰ τὰς ση-
μερινὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας καὶ κοινωνίας ἡμῶν καὶ
κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν ἄλλαις χριστιανικαῖς καὶ ἰδίᾳ ὀρ-
θοδόξαις χώραις, μᾶλλον τῆς ἡμετέρας προημερίας,
τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν. Τὰ
πορίσματα τῆς τοιαύτης μελέτης ὑπεβλήθησαν εἰς ἐπιτρο-
πὴν ἐξ εἰδικῶν περὶ ταῦτα ἀνδρῶν, οἱ οἱ ὁ Σεβασμιώ-
τατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Γερμανὸς κ. Γερμανὸς κ. Σεβασμιώ-
τατος Ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας κ. Θεόκλητος, ὁ ἀντι-
πρόεδρος τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου κ. Ι. Παναζαΐδης, ὁ
τέως καθηγητῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ νῦν τοῦ Ῥω-
μαϊκοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. Ἰωάννης Εὐτα-
ξίας, ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους κ. Χρ. Πετρόπου-
λος καὶ ὁ τμηματάρχης τοῦ τμημάτος τῶν Ἐκκλησιαστι-
κῶν ἐν τῷ καθ' ἡμῶς Ἵπουρηγίῳ κ. Κ. Φρειδερίκος. Ἡ πε-
ποίησις καὶ τούτων πάντων καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ εἶνε, ὅτι μόν-
ον διὰ τοῦ προκειμένου ὀργανισμοῦ εἶνε δυνατὸν ν' ἀφορ-
θῶθῇ ἡ Ῥιζέρεσιον Σχολή, ν' ἀποκατασταθῇ εἰς τὸν ἀρ-
χικὸν προορισμὸν τῆς, νὰ γείνη πράγματι Ἐκκλησιαστικὴ
Σχολὴ καὶ ν' ἀποεργῆ τῶσιν ἀγλαῖας καρποῦ ὑπὲρ τῆς
Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνους, οὗς ἀπεξεδέλετο ἐξ αὐτῆς; ὁ
ἀείμνητος ἱερτοῦς.

Ἐν τῇ πεποιθήσει ταύτῃ λαμβάνω τὴν ὑψηλὴν τιμὴν
νὰ ὑποβάλω εὐλαβῶς εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Ἑμετέρας Με-
γαλειότατος τοῦ προκειμένου σχεδίου Ἵργανισμοῦ τῆς Ῥι-
ζέρεσιον Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Ἵποσημειώματα μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ τῆς Ὑ. Μ.
πιστὸς ὑπῆκοος καὶ ταπεινὸς θεράπων.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκκλησιᾶσις
Ἵπουρηγῆς

ΑΘ. ΕΥΤΑΞΙΑΣ.

Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Σχολῆς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1840 διαθήκην τοῦ αὐαίμου Γ. Ριζάρη, ἰδρυτοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐκκλησιαστικῆς Ριζαρίου Σχολῆς, καὶ τὰς ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου, 25 Ἀπριλίου καὶ 1 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους προσθήκας αὐτῆς, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀπὸ 21 Μαΐου 1841 Κωδικέλλου, πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1843 καὶ 7 Ὀκτωβρίου 1867 Διοργανισμοῦ τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος σχολῆς, ἀποβλέψαντες εἰς τὴν μέγρι τοῦδε πείραν, εἴ τις ἀπεδείχθη ὅτι οἱ Διοργανισμοὶ οὗτοι, χωρὶς ὄντα ποικίλωντα ἐν πᾶσι πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ ἀεμνήτου Διαθίτου, ἀπέβησαν ἀνεπαρκεῖς πρὸς πλήρωσιν τῶν ὄρων, ὡς οὗς ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ἕρος τῆς Σχολῆς σκοπός, ὃν πρόβητο ὁ ἰδρυτὴς αὐτῆς, καθύστεν, ἐν ᾧ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 76 τῆς Διαθήκης προϋποτίθεται ὅτι οἱ μέλλοντες νὰ καταταχθῶσιν ἐν τῇ Σχολῇ κέκνηται ἤδη τὰς ἀπαιτουμένας προπαιδευτικὰς γνώσεις, ἡ δὲ μόρφωσις αὐτῶν ἐν τῇ σχολῇ ὀφείλει νὰ εἶνε ἐπιστημονικὴ καὶ νὰ ἐπεκτείνηται, καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς θεολογίας, οὕτως ὥστε ἐν διαστήματι πενταετίας, διανοομένων τῶν ἐν αὐτῇ σπουδῶν, οἱ ἀπόραιοι νὰ ὄσιν ἱκανοί, ἐν περιλήθεισιν τοῖς ἱερῶν τῆς ἑσπεύουσῆς σχήμα, οὐδὲν ἦντιον, κατὰ τοὺς προμνημονεύοντας διοργανισμοῦς, ὡς μάλιστα οὗτοι ἐν τῇ πράξει ἐπερμήθησαν, ἢ ἐν τῇ Σχολῇ καίδησις περιωρίθη κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ἀπλήν γυμνασιακὴν, καὶ ταύτην οὐκ πλήρη καὶ τελείαν, ἕνεκα δὲ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἑγκυλίων γυμνασιακῶν μαθημάτων ἀνεπίτρεκτος κατέστη ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις τῶν μαθητευομένων ἐν τῇ σχολῇ καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Θεολογίας, οὕτω δὲ ἀνετράπη ἄρθρον ὁ πρῶτος καὶ κύριος σκοπὸς τῆς Σχολῆς, ὃν πρόβητο ὁ ἰδρυτὴς αὐτῆς.

Θλήτοντες κατὰ ταῦτα ὡς ἀποκαταστήσωμεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ριζάρη Σχολὴν εἰς τὸν ἀρχικὸν αὐτῆς προορισμὸν, καὶ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἄρθρον 158 τῆς διαθήκης τοῦ αὐαίμου Ριζάρη, καθ' ὃ «εἰς τὴν σύνεσιν αὐτῆς (τῆς Κυβερνήσεως) ἀπόκειται νὰ ἐπιφέρει καὶ ἄλλας βελτιώσεις, ἐφ' ὅσα σιωπῆ ἡ παρούσα μου, κατὰ πρόβητον τοῦ Ἡμετέρου ἐπι τοῦ Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας Ἐκπαιδευσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσασαι καὶ διατάσσωμεν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Περὶ τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1843 ἰδρυμένη Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Μάνθου καὶ Γεωργίου τῶν Ριζάρηων ἡ λειτουργοῦσα ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἐκκλησιαστικὴ Ριζάρη Σχολή» προτίθεται τὴν διὰ τὸ ἱερὸν τῆς ἑσπεύουσῆς ἕξιωμα ἐκπαιδεῖν, ἥτις ἐπιστημονικὴ οὐσα περιλαμβάνει ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Θεολογίας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Σχολὴ αὕτη, διοικομένη κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Διαθήκης καὶ τοῦ Κωδικέλλου αὐτῆς, διατελεῖ κατὰ τὴν ἔρεσιν τοῦ αὐαίμου αὐτῆς ἰδρυτοῦ ὑπὸ τὴν ἐν γένει ἐφορευτικὴν Κυβερνήσεως καὶ κέκνηται ἴδιαν σφραγίδα φέρουσαν περίεσιν Σταυροῦ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐκκλησιαστικὴ Ριζάρη Σχολή».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ μαθητῶν.

Ἄρθρον 3.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς εἶνε ἑσωτερικοί, εἶτε ἑσωτερικοί, οἱ μὲν πρῶτοι ἐνδιατώμενοι ἐν αὐτῇ ὡς ἐν κοινωβίῳ καὶ ὄντες ὑπέτροροι τῆς Ριζαρίου περιουσίας, ὃν ὁ ἀριθμὸς δὲ δύναται νὰ εἶνε κατώτερος τῶν εἰκοσθ, ἡ ὑπέτροροι ἄλλων εἰδικῶν κληροδοτημάτων ἢ καὶ μονῶν, ἢ καὶ ἰδοσυνητήτοι, οἱ δὲ δεύτεροι, ἐξέθεν φοιτῶντες, ἀπολαύοντες τῶν αὐτῶν μαθητικῶν δικαιωμάτων πρὸς τοὺς ἑσωτερικοὺς, ὑποβαλλόμενοι καὶ εἰς τὰς αὐτὰς πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις, ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ Σχολῇ φοιτητικὴν καὶ ἀναστροφὴν αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Ὅπως γίνητις δεκτὸς ὡς μαθητῆς ἐν τῇ Σχολῇ, ὀφείλει. α') Νὰ εἶνε Ἕλλην πολίτης, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς προβλεπομένης ἐν τῷ ἄρθρῳ 109 τῆς διαθήκης.

β') Νὰ ἔχη συμπληρωμένον τὸ δεκάτον ἔμπητον καὶ νὰ μὴ ἔχη ὑπερβῆ τὸ δεκάτον ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐξαιρέσει τῶν κληρικῶν, οἵτινες δύναται νὰ ὄσιν καὶ πρεσβύτεροι τὴν ἡλικίαν μέχρι τοῦ τριακοστοῦ πέμπτου τοῦ πολὺ ἔτους. Ἡ ἡλικία τῶν μὴ κληρικῶν πιστοῦται, ὡς πρὸς μὲν τοὺς ἐκ γενετῆς Ἕλληνας πολίτας, εἶτε διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως, εἶτε διὰ τοῦ μητρώου τῶν ἀρρένων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς μὴ τοιούτους, διὰ πρωτοκόλλου, ἐνόπιον τοῦ ἀρμοδίου ἑλληνικοῦ προξενείου συντασσόμενου καὶ καθ' ὃ δύο συμπόλιται τοῦ ὑποψηφίου μαθητοῦ τῆς σχολῆς, ὃν ὁ ἑσπερὶς ἱερεὺς, ἢ ἑκκατέρωθεν ἐνόδοκος περὶ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καὶ ὡς πρὸς ἐκείνους δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺτους προσεπιβεβαιούται ἡ ἡλικία καὶ δι' ἱατρικῆς ἐξετάσεως, γινομένης ἐν ταῦθα ἐν Ἀθήναις.

γ') Νὰ εἶναι ὕγιης καὶ ἀρτιμελὴς τὸ σῶμα, ἐπιβεβαιουμένου τοῦτου δι' ἱατρικῆς ἐξετάσεως.

δ') Νὰ προσαγάγη πνευματικὴν συμπαρτυρίαν, εἴ τις ὁ ἀπεδεικνύετο ὅτι δὲν ἔχει ἤδη ὑποπέσει εἰς ἐκκλησιαστικὸν παράπονα, ἀποκλείον αὐτὸν κατὰ τοὺς ἱ. Κανόνας ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιωματοῦ.

ε') Νὰ προσαγάγη τοῦλάχιστον ἀπολυτήριον ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ ὑποστῆ τὴν ἐξῆς εἰσητηρίον ἐξετάσειν ὡς πρὸς μὲν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν τῷ ἐπιμορφωτικῷ καὶ συντακτικῷ αὐτῆς διὰ γραπτῆς καὶ προφορικῆς δοκιμασίας, καθ' ἣν θὰ ἡμέμηως χαρίον τι, διὰ κλήρου ὀριζόμενον, εἶτε ἐκ τοῦ Σενοβάντου, εἶτε ἐκ τοῦ Ἰσοκράτους, τεχνολογῶν καὶ συντάττων αὐτῶ ὡς πρὸς δὲ τὴν λατινικὴν γλῶσσαν ἐν τῇ γραμματικῇ μέχρι τῶν ρημάτων, καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει ὡς πρὸς δὲ τὰ ἱερά μαθήματα ἐν τῇ ἱερῷ Ἰστορίᾳ καὶ τῇ ἱερῷ Κατηχησίᾳ, ἀποδεικνύον ἐν ἐκείνῃ μὲν ὅτι εἶναι εἰς θέσιν ὡς ἀρνηθῆναι γραπτὰς τε καὶ προφορικῶς ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων ἱστορικῶν γεγονότων τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, διὰ κλήρου ὀριζόμενον, ἐν δὲ ταύτῃ ἐπίσης γραπτὰς τε καὶ προφορικῶς νὰ ἱερμηνεύσῃ στοιχειώδως τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, τὰ μυστήρια καὶ τὰς ἐντολάς, τοῦ θέματος ὀριζόμενον ὡσαύτως διὰ κλήρου ὡς πρὸς δὲ τὴν ἱστορίαν ἐν τοῖς κυριωτάτοις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἰστορίας, ὡς πρὸς δὲ τὰ μαθηματικὰ ἐν τῇ ἀριθμητικῇ. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν εἰσητηρίων ἐξετάσεων συνυποβάλλονται ὁμοῦ μετὰ τῶν γραπτῶν τῶν ὑποψηφίων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὅπῃ ἐγκρίνει τοὺς μέλλοντες νὰ καταταχθῶσιν ἐν τῇ σχολῇ μετὰ προηγουμένου ἐλεγχῶν τῶν γραπτῶν αὐτῶν.

ς') Νὰ ὁμολογήσῃ ἐνόπιον τοῦ ἐπι τοῦ Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας Ἐκπαιδευσεως Ὑπουργοῦ, παρι-

σταμένον και τοῦ τμηματάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τμήματος τοῦ Ἰπουργείου και τοῦ διευθυντοῦ τῆς σχολῆς, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος οὕτως τῷ παραστήσῃ τὸ μέγεθος και τὰ βαρέα τῆς ἱερωσύνης καθήκοντα, ὅτι ἀναδέχεται οὐκ αἰεὶ βούλησι τὴν ὑπόφρῶσιν τοῦ νᾶ ἱερῶθ' ἅμα τῇ συμπληρώσει τῆς ὑπὸ τῶν Κανόνων ὀριζομένης ἡλικίας, συντασσόμενον ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλου και καταχωρίζομενον ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ἐν ᾧ παρουσιάζονται ὅτε ποιούμενος τὴν ὁμολογίαν και ἐκείνου, ἰνώπιον τῶν ὁμοίων γίνεταί αὐτῆ.

Ἄρθρον 5.

Προκειμένου περὶ διορισμοῦ ὑποτρόφων μεταξύ τῶν κλητικῶν ἴσα προσόντα και τυχόντων τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ κατά τὴν εἰσιτηρίον ἐξετάσιν προτιμῶνται οἱ ἱεροπαῖδες και οἱ ἀνήκοντες εἰς οικογενεῖας, παρασχούσας ἰδιαίτερας πρὸς τὴν πατρίδα ἑδουλεύει.

Ἄρθρον 6.

Ἄσσοι ἐκ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος μέλλουσι νὰ διορισθῶσιν ὑπότροφοι εἴτε τῆς Ῥιζαρίου περιουσίας, εἴτε εἰδικοῦ κληροδοτήματος, εἴτε μονῆς τινὸς τοῦ Κράτους, ὀφείλουσι νὰ παρασχῶσι προηγουμένῳ ἑγγύησιν, καθ' ἣν ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑπόφρῶσιν ἴνα, ἀποβαλλόμενοι τῆς σχολῆς, ἢ ἀποδεικνυόμενοι ἄλλως ἀνίκανσι διὰ τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα, ἢ ἀποδύμενοι μετὰ τὴν ἀποροτήσιν ἐξ αὐτῆς εἰς ἄλλοτριον τοῦ ποσορισμοῦ αὐτῆς στάδιον, ἢ ἐν περιπτώσει μὴ χειροτονίας μέχρι τοῦ τριακοστοῦ πέμπτου τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἔτους, ἀποτίσῶσι τὴν δι' αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, λογιζομένην εἰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα μετὰ τοῦ νομίμου αὐτῶν τόκου μέχρις ἐξορρήσεως. Ἡ ὑπόφρῶσις αὕτη αἰρεταί εἰς αἰτίας θανάτου ἢ νόσου ἢ ἄλλης τινὸς σωματικῆς ἀνεκάνθητος, ἐνόρκω πιστοποιουμένης ὑπ' ἱατρῶν. Οἱ ἀπορριζίντες τὸ τριμῆλές δικηρικὸν συμβούλιον τῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς υπηρεσίας τοῦ ὁποῖου θὰ ἐθεβαῖοντο ἢ ἀθέτησις τῆς ὑποφρῶσεως ταύτης τοῦ ὑπότροφου, ὀλιγαφῶντες νὰ ἐπιδιώξῃσι τὴν εἰσπραξίν τῆς ὀφειλῆς τούτου, καθίστανται αὐτοὶ προσωπικῶς ὀφλογοὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1887 ΑΧΘ' νόμου.

Ἄρθρον 7.

Οἱ ἰδιοσυντηρήτοι ἐσωτερικοὶ τῆς σχολῆς μαθηταὶ προπληρόνσι κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν δραχμὰς 210 εἰς τὸ ταμίειον τῆς Σχολῆς και προκαταβάλλουσι ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους δραχμὰς τριακοσίας, ὡς ἑγγύησιν τοῦ ὅτι ἅμα τῇ συμπληρώσει τῆς ὑπὸ τῶν κανόνων ὀριζομένης ἡλικίας θὰ ἱεροφῶσιν. Τὸ ὀλίγον ποσὸν τῶν ἑτησίων τούτων καταβολῶν ἐπιστρέφεται πρὸς ἐκείνους τοὺς ἰδιοσυντηρήτους, οἵτινες ἤθελον ἱεροφῶθ.

Ἄρθρον 8.

Πάντες οἱ τῆς Σχολῆς μαθηταὶ οἱ ἐσωτερικοὶ και οἱ ἐξωτερικοὶ φέρουσι στολήν ὁμοίωμορρον, ἣτοι κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, ἐπιγινώσκον ποδῶδες, ζώνην, περιπόδια, ἑμβάδας και ἐπενδυτήν, τὰ πάντα μελανοῦ χροιάματος. Ἐπὶ τοῦ περιλάμιου τοῦ ἐπενδυτοῦ αὐτῶν φέρεται ἔνθεν και ἔνθεν τὸ στοιχεῖον Ρ, διὰ μετάξης κυανῆς κεντημένον.

Ἄρθρον 9.

Ἡ διαμονὴ και διατήρησις ἐκάστου μαθητοῦ ἐν τῇ Σχολῇ εἶναι κυρίως πενταετής. Ἄλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ὑπότροφων ἐπιτρέπεται ἐν μίᾳ και μόνῃ τάξει νὰ μείνωσιν οὗτοι ἀπροβίβαστοι, ὅποτε ἡ μαθητεία αὐτῶν καθίσταται ἐξετηθῆ, ἐπὶ δὲ τῶν ἰδιοσυντηρητῶν και τῶν ἐσωτερικῶν μαθητῶν ἐπιτρέπεται και ἡ εἰς πλείονας τάξεις παραμονὴ αὐτῶν ἐπὶ δύο τὸ πολλὸ ἔτη. Πᾶς ὑπότροφος μείνων ἀπροβίβαστος

και ἐν ἄλλῃ τάξει, ἀποβάλλεται τῆς Σχολῆς και ὑποφρῶσται εἰς τὴν ἀπότιον τῆς δι' αὐτὸν γενομένης δαπάνης, ἂν οὗτος ἔχη παράσχῃ ἑγγύησιν. Ὅστις δὲ τῶν ἰδιοσυντηρητῶν και ἐξωτερικῶν μαθητῶν δὲν ἤθελε προβιβάσθ μετὰ διεσπῆ φοίτησιν ἐν μίᾳ τάξει, και οὗτος ἀποβάλλεται και ἀφροττεταί ἐκπτωτος παντὸς δικαιώματος ἀπέταντι τῆς σχολῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ τῶν μαθημάτων.

Ἄρθρον 10.

Ἐν τῇ σχολῇ διδάσκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα

Α' Θεολογικά.

- α') Ἰερὰ Ἱστορία } κατ' ἔκτασιν
- β') Ἰερὰ Κατήχησις }
- γ') Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Θεολογίας.
- δ') Εἰσαγωγή, Ἑρμηνευτικὴ και Κριτικὴ τῶν Ἰερῶν

Γραφῶν.

ε') Ἑρμηνεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐπὶ τοῦ Ἑβραίου γλωσσίου ἐν ἀντιπαροβολῇ πρὸς τὴν μετάφρασιν τῶν ἰβδομῶντων και τὴν Βουλγατῶν.

ζ') Ἑρμηνεία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

η') Γραμμικὴ ἀρχαιολογία.

θ') Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.

ι') Ἱστορία τῶν Δογματῶν.

κ') Πατρολογία μετ' ἀναγνώσεως τῶν ἐκλεκτοτέρων ἔργων τῶν Ἑλλήνων και Λατίνων Πατέρων και Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

λα') Συμβολικὴ.

λε') Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία.

ιγ') Ἀπολογητικὴ.

ιδ') Δογματικὴ.

ιε') Ἀντιρρητικὴ.

ις') Ὀμηρικὴ.

ιζ') Ποιμαντικὴ.

ιη') Λειτουργικὴ.

ιθ') Κατηχητικὴ.

κ') Παιδαγωγικὴ.

κα') Κανονικὸν δίκαιον.

II Ἐγκυκλία.

α') Ἑλληνικὴ γλῶσσα.

β') Λατικὴ γλῶσσα.

γ') Ἑβραϊκὴ γλῶσσα.

δ') Γαλλικὴ γλῶσσα.

ε') Γερμανικὴ γλῶσσα.

ς') Γενικὴ και διεξοδικώτερον Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

ζ') Γεωγραφία.

η') Στοιχειώδη Φυσικομαθηματικά.

θ') Φιλοσοφία.

ια') Ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ.

ιβ') Γυμναστικὴ.

Ἄρθρον 11.

Ἡ σχολὴ ἔχει πέντε τάξεις, ἐν αἷς διδάσκονται ἐν μὲν τῇ Α'

α') Ἰερὰ Ἱστορία κατ' ἔκτασιν

β') Εἰσαγωγή εἰς τὰς Γραφὰς

γ') Ἑρμηνεία Θεουκιδίου, πλὴν τῶν δημογρωῶν, Πλάτωνος και Ὀμήρου μετ' ἀναγνώσεως τῶν περὶ ἱερωσύνης λόγων Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

δ') Ἑρμηνεία Σαλλουστίου, Κικέρωνος και Ὀβιδίου μετ' ἀναγνώσεως τοῦ Λακταντίου.

ε') Στοιχειώδης γεωμετρία.

Γ') Ιστορία τῶν ἀρχαίων χρόνων κατ' ἐπιτομήν καὶ περικεικωτότερον ἢ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

ζ') Στοιχειώδης ουσική.

η') Στοιχειώδης ζωολογία καὶ ἰδίᾳ ἀνθρωπολογία.

θ') Ἑβραϊκὴ γλῶσσα μεθ' ἐρμηνείας ἱστορικοῦ τινος δι-
βλίου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ια') Γαλλικὴ γλῶσσα.

ιβ') Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.

ιδ') Γυμναστική.

Ἐν δὲ τῇ Β'

α') Ἐπεὶ Κατήχησις κατ' ἑκαστὴν.

β') Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Θεολογίας.

γ') Ἑβραϊκὴ ἀρχαιολογία.

δ') Ἐρμηνεία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

ε') Ἐρμηνεία δημηγοριῶν τοῦ Θουκυδίδου, Πλάτωνος,
καὶ Σοφοκλέους μετ' ἀναγνωσεὶς λόγων Γρηγορίου τοῦ Θεο-
λόγου καὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

ς') Ἐρμηνεία Τακτικῶν καὶ Ὁρατιῶν μετ' ἀναγνωσεὶς
τοῦ de civitate Dei τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου.

ζ') Στοιχειώδης Ἀλγεβρα.

η') Στοιχειώδης μαθηματικὴ καὶ φυσικὴ Γεωγραφία.

θ') Στοιχειώδης Ψυχολογία.

ι') Γενικὴ Ἱστορία τῶν μέσων χρόνων καὶ ἰδίᾳ κατ' ἑκ-
τασιν τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ια') Ἑβραϊκὴ γλῶσσα μεθ' ἐρμηνείας ἱστορικοῦ τινος δι-
βλίου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ιβ') Γαλλικὴ γλῶσσα.

ιγ') Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.

Ἐν δὲ τῇ Γ'

α') Ἀνάγνωσις ἑλλήνων συγγραφέων ἰδίᾳ Πατέρων καὶ
Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

β') Ἀνάγνωσις Λατίνων συγγραφέων ἰδίᾳ Πατέρων καὶ
Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

γ') Ἐρμηνεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

δ') Ἐρμηνεία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

ε') Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία μέχρι τοῦ σχίσματος τῶν
Ἐκκλησιῶν.

ς') Πατρολογία.

ζ') Ἀπολογητικὴ.

η') Χριστιανικὴ ἀρχαιολογία.

θ') Λογική.

ι') Γενικὴ Ἱστορία.

ια') Γαλλικὴ γλῶσσα.

ιβ') Γερμανικὴ γλῶσσα.

ιγ') Στοιχειώδης πολιτικὴ Γεωγραφία.

ιδ') Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική.

ιε') Γυμναστική.

Ἐν δὲ τῇ Δ'

α') Ἀνάγνωσις Ἑλλήνων συγγραφέων ἰδίᾳ Πατέρων
καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

β') Ἀνάγνωσις Λατίνων συγγραφέων ἰδίᾳ Πατέρων καὶ
Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

γ') Ἐρμηνεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

δ') Ἐρμηνεία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

ε') Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἀπὸ τοῦ σχίσματος μέχρι
τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

ς') Ἱστορία τῶν Δογματῶν.

ζ') Συμβολική.

η') Δογματικὴ.

θ') Ἀντιρρητικὴ.

ι') Ὀμιλητικὴ.

ια') Μεταφυσικὴ.

ιβ') Γαλλικὴ γλῶσσα.

ιγ') Γερμανικὴ γλῶσσα.

ιδ') Γυμναστική.

Ἐν δὲ τῇ Ε'

α') Ἐρμηνευτικὸν φροντιστήριον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

β') Ἐρμηνευτικὸν φροντιστήριον τῆς Καινῆς Διαθήκης.

γ') Ὀμιλητικὴ ἀσκήσις.

δ') Φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ

Ἱστορίᾳ.

ε') Φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις ἐν τῇ Δογματικῇ.

ς') Χριστιανικὴ Ἠθική.

ζ') Ποιμαντική.

η') Κατηχητικὴ.

θ') Λειτουργική.

ι') Παιδαγωγική.

ια') Κανονικὸν Δίκαιον.

ιβ') Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας.

ιγ') Ἀνάγνωσις Ἑλλήνων καὶ Λατίνων Πατέρων καὶ
διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

ιδ') Ἀνάγνωσις Γάλλων συγγραφέων.

ιε') Γερμανικὴ γλῶσσα.

ιδ') Γυμναστική.

Ἄρθρον 12.

Ἐδραὶ τῆς Σχολῆς ὀρίζονται αἱ ἐξῆς δέκα καὶ τέσ-
σαρες.

α') Ἡ τῆς Γραμμικῆς Ἀρχαιολογίας, τῆς Ἑβραϊκῆς
γλῶσσας καὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

β') Ἡ τῆς Εἰσαγωγῆς Ἐρμηνευτικῆς καὶ Κριτικῆς τῶν
Γραφῶν καὶ τῆς Ἐρμηνείας τῆς Καινῆς Διαθήκης.

γ') Ἡ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Συμβο-
λικῆς.

δ') Ἡ τῆς ἐγκυκλοπαιδείας τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιο-
λογίας, τῆς Ἱστορίας τῶν Δογμάτων καὶ τῆς Πατρολογίας.

ε') Ἡ τῆς Ἀπολογητικῆς, τῆς Δογματικῆς, τῆς Ἀντιρ-
ρητικῆς καὶ τῆς Ἠθικῆς.

ς') Ἡ τῆς Ὀμιλητικῆς, τῆς Λειτουργικῆς, τῆς Ποι-
μαντικῆς καὶ τῆς Κατηχητικῆς.

ζ') Ἡ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου.

η') Μία τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ τῆς ἀρχαίας
ἱστορίας.

θ') Ἐτέρα τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ τῆς Ἱστορίας,
τῶν μέσων χρόνων.

ι') Τῆς Λατινικῆς καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς.

ια') Τῆς Φιλοσοφίας, τῆς Ζωολογίας καὶ Ἀνθρωπολο-
γίας καὶ τῆς Ἱστορίας τῶν νεωτέρων χρόνων.

ιβ') Τῶν φυσικομαθηματικῶν καὶ τῆς Γεωγραφίας.

ιγ') Τῆς Γαλλικῆς γλώσσας.

ιδ') Τῆς Γερμανικῆς γλώσσας.

Ἄρθρον 13.

Οἱ καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς διαιροῦνται εἰς τακτικοῦς
καὶ ἐπιτιμοῦς. Καὶ οἱ μὲν τακτικοὶ διδάσκουσι 11-15

ὥρων καθ' ἑβδομάδα, οἱ δὲ ἐπιτιμοὶ 8-10. Ἐξείρασιν
ποιεῖται ὁ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἐπιτιμὸς καθηγητῆς,
βατικὴ δύναται νὰ διδάξῃ καὶ ἑλαττον τῶν ὥρων τούτων.

Ἄρθρον 14.

Αἱ ὄραι τῆς διδασκαλίας τῶν ἀνω μαθημάτων ὀρίζον-
ται διὰ τὸν προσηρτημένον τῷ παρόντι Διατάγματι ὁρο-
λογίου αὐτῶν.

Ἄρθρον 15.

Μία τῶν καθ' ἑβδομάδα ὥρων, τῶν ὀριζομένων πρὸς
διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς, ἀφαιροῦται εἰς ἐκθέσεις ἰδίων
καὶ εἰς συγγραφικὰς ἀσκήσεις, αἷτινες ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν

βαίνουσιν ἐκ τῶν ἀπλουστέρων ἐπὶ τὰ συνθετώτερα, ὡς οὐ ἐν τῇ πέμπτῃ τάξει καταλλήλων εἰς τὰς διαφόρους οροσησιαστικὰς ἀσκήσεις καὶ ἰδίαις εἰς τὰς φιλοηλικίας.

Ἄρθρον 16.

Ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς πέμπτης τάξεως οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι ν' ἀποστηθίσουσιν διάφορα ἐκλεκτὰ τεμάχια Ἑλληνικῶν συγγραμμάτων ἰδίαις Πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατ' ἐξοχὴν ψαλμοῦ καὶ προφητείας ἐκ τῶν μελλόντων εὐχρηστοῦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πρὸς δὲ διάφορα μέρη τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὡς τὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου διδασκαλίαν, τὰς κυριώτερας παραβολὰς, τὴν τελευταίαν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ (Ἰωάν. ιγ' 31-38 καὶ ιδ', ιε', ις' καὶ ιζ')

καὶ τὰς κατὰ τὰς Κυριακάς, Δοξολογικάς καὶ Οἰκουμηνικάς ἑορτὰς ἀναγιγνωσκόμενας περιλαμβανόμεναι τῶν Ἑσπερίων, Πράξεων τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἐπιστολῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 17.

Τὰ καθέκαστα τῶν ἐρμηνευτικῶν καὶ ἀναγνωστῶν Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν συγγραμμάτων καὶ Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, Γάλλων καὶ Γερμανῶν συγγραμμάτων, ἐντὸς πάντοτε πᾶν ὅριον τῶν διαγραφομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 10, 11 καὶ 12, ὡς καὶ τῶν ἀφορμῶν εἰς τὰς ἐκθέσεις ἰδεῶν, συγγραμμάτων καὶ φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων καὶ ἀποστηθίσεως χωρίων καὶ περικοπῶν, δὲ κανονίζονται ἐκαστοτε διὰ τοῦ προγράμματος, ὅπου συντασσόμενον ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν Καθηγητῶν ἢ ὑποβάλλεται διὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἡμετέρου Ἰγπουργοῦ.

Ἄρθρον 18.

Τα μνημόετα τῆς Σχολῆς διαρτυροῦνται εἰς πρώτουσαν καὶ δευτέρουσαν. Ἡ δευτέρουσα μὲν εἶνε τὰ Φυσικομαθηματικά, ἡ Πενικὴ Ἱστορία, τὰ Γαλλικὰ, τὰ Γερμανικὰ, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ καὶ ἡ Γυμναστικὴ πρωτεύοντα δὲ τὰ Θεολογικὰ, τὰ Ἑλληνικὰ, τὰ Λατινικὰ, τὰ Ἑβραϊκὰ καὶ τὰ Φιλοσοφικὰ. Ὅ ἐν ἐνὶ τῶν τελευταίων τούτων μαθημάτων μὴ λαθόν κατὰ τὰς ἰτησίας ἐξετάσεις τοὺλάχιστον τὸν βαθμὸν ἀκαδῶρ, εἰσδιόντες βαθμὸν καὶ ἂν λάθῃ ἐν τοῖς λοιποῖς μαθήμασι, δὲν πράγεται ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν. Ἐπίσης δὲν πράγεται ὅ εἰς πλείονα τῶν δύο ἐκ τῶν δευτερευόντων μαθημάτων μὴ λαθόν βαθμὸν προβιβάσιμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τοῦ Διευθυντοῦ, τοῦ Οἰκονόμου καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 19.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ρίζαριος Σχολῆ ὑπόκειται εἰς τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἡμετέρου Ἰγπουργοῦ, λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὰς προσηκούσας διατάξεις καὶ πέμψει πρὸς αὐτὸν τὰς ἀπαιτούμενας ἐκθέσεις ἢ δὲ διευθύνει αὐτῆς, ἢ ἐπιθέλει τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ ἥθους τῶν μαθητῶν καὶ τῆς ἤθους τῆς τάξεως ἐν αὐτῇ ἀνατίθεται εἰς Διευθυντῶν, οἰκοῦντα ἐν τῇ Σχολῇ.

Ἄρθρον 20.

Ὅπως διορισθῇ τὸ Διευθυντὸς τῆς Σχολῆς ὀφείλει

α') Νὰ εἶνε πολίτης Ἑλλήν.

β') Νὰ φέρῃ τοὺλάχιστον τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρεσβυτέρου.

γ') Νὰ ἔχῃ πτυχίον τῆς Θεολογικῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς, ἢ πτυχίον τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἢ πτυχίον Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὅταν κέ-

νηται ἀποδείξει ἀκράσεως πλήρους τῆς σειράς τῶν Θεολογικῶν μαθημάτων ἐν τινι Πανεπιστημίῳ καὶ ἔχῃ πᾶσα δημοσιεύσει πραγματείαν τινα Θεολογικὴν ἀξίαν λόγου.

δ') Νὰ μὴ ἔχῃ ποτὲ καταδικασθῇ ἐπὶ πλημμελίᾳ τῆς παραπτώματι ὑπὸ πολιτικοῦ ἢ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 21.

Προκειμένου περὶ διορισμοῦ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, τὸ Πολυμελὲς Συμβούλιον τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ρίζαριος διαθήκης δικαιοῦται νὰ προτείνῃ, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἢ ἐχέουσι ἡ Διευθύνει τῆς Σχολῆς, τρεῖς ὑποψηφίους ἐκ τῶν κεκτημένων τὰ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα προσόντα, ἐξ ὧν ὁ εἰς διορίζεται διὰ Βασιλικῶν Διατάγματος προτάσει τοῖς Ἡμετέροις ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰγπουργοῦ. Ἐὰν τὸ Συμβούλιον δὲν προτείνῃ τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ὑποψηφίους ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὁ Διευθυντὸς διορίζεται καὶ ἀνεγνωμοδοτήσας τοῦ Συμβουλίου. Ἐὰν δὲ μετὰ τῶν τριῶν ὑποψηφίων ὑπάρχῃ τις, μὴ κεκτημένος πάντα, ἢ καὶ ἐν μόνον τῶν ἀνωτέρω προσόντων, ἢ πρώταις θεωρεῖται ὡς μὴ γινομένη, καλεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰγπουργοῦ τοῦ Συμβουλίου ἵνα ἐντὸς δεκαπενθήμερον συμπληρωθῇ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων διὰ τῶν ἔχοντων πάντα τ' ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἐὰν καὶ πάλιν τὸ Συμβούλιον ὑποπέσῃ εἰς τὴν αὐτὴν παράλειψιν, ἢ μὴ συμμορφωθῇ ἐντὸς τῆς νέας προθεσμίας πρὸς τὴν πρόσλησιν τοῦ Ἰγπουργοῦ, διορίζεται ὁ Διευθυντὸς τῆς Σχολῆς, χωρὶς νὰ ληρθῇ ὑπ' ὅσῃν ἢ γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου. Ἐπίσης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὅσῃν ἢ γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου καὶ ὅταν τοῦτο κατ' ἐπανάληψιν, ἢτοι καὶ ἐντὸς τῆς πρώτης τριακοσήμερου καὶ ἐντὸς τῆς δευτέρας δεκαπενθήμερου προθεσμίας ἤθελε προτείνῃ ἕνα ἢ πλείονας ὑποψηφίους, περὶ ὧν ἢ ἦτο ἐκ τοῦ προτέρου βέβαιον, ὅτι δὲν ὀ' ἀπέδρχοντο τὴν θέσιν.

Ἄρθρον 22.

Τὸν Διευθυντὴν, κωλύομενον, ἢ ἀπόντα, ἀναπληροῦ ὁ Οἰκονόμος τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 23.

Ὁ Διευθυντὸς ὀφείλει

α') Νὰ διδάσκη ἐν τῇ Σχολῇ ἐν οἰονδήποτε θεολογικῶν μᾶθημα τοὺλάχιστον τρεῖς ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

β') Νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργίαν τῆς Σχολῆς, ἐπιμελούμενος ἰδίαι τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ τε Ὁργανικοῦ καὶ τοῦ συνολοῦ πρὸς τοῦτον συνταχθέντος Κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ πάσης ἄλλης σχετικῆς διατάξεως, ἐκδοθησομένης ἐν τῷ μέλλοντι, λαμβάνων πρόνοιαν πρὸ παντὸς περὶ τῆς ἐγκαίρου συντάξεως τοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων καὶ περὶ τῆς πλήρους ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἐρ' ὃ ἔχει καθήκον νὰ παρίσταται τοὺλάχιστον ἀπᾶς τοῦ μηνὸς εἰς τὴν διδασκαλίαν ἐκαστοῦ μαθήματος.

γ') Νὰ ἐπιτηρῇ τὴν πιστὴν καὶ εὐορκὸν ἐπιλήρωσιν τῶν εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπιβαλλομένων καθηκόντων, ἀπευθύνων πρὸς αὐτοὺς κατ' ἴδιαν ἢ καὶ ἐνώπιον τῶν συναδελφῶν τῶν τῶν προσηκούσας παρατηρήσεις, ἐν περιπτώσει ὀλιγωρίας αὐτῶν, ἢ ἐν ἀνάγκῃ καταγγέλλον αὐτοὺς διὰ τὸ περαιτέρω εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἰγπουργοῦ.

δ') Νὰ προεδρεύῃ τῶν τε ἐκτάκτων καὶ τῶν καθ' ἑξαστον μῆνα τακτικῶν συνδιακρίσεων τοῦ συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, εἰσηγούμενος αὐτοὺς πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω διαρρυθμίαν τῆς διδασκαλίας, καὶ συ-

απετόμενος και ἀποφαίζων περι αὐτῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν και τὰς ἀποφάσεις ταύτας ἀνακοινῶν ἐγκλησας εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἡ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καθ' ὅσον θὰ ἐχρῆζον αὐταὶ τῆς ἐγκρίσεως τούτων.

ε') Νὰ προεδρεύῃ τῶν ἐισιτηρίων, τῶν ἐξαμνησίων, τῶν ἐναυσίων και τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων, συμβαθολογῶν κατ' αὐτάς και ἔχω τὴν κωδίκαν ψήφον ἐπὶ ἰσοψηφίας, ὡς και ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων, τῶν λαμβανομένων ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, κατὰ τὸ ἠγούμενον ἰδίαριον.

ς') Νὰ ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος ἔκθεσιν γενικὴν εἰς τὸ Συμβούλιον και διὰ τούτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περι τῶν γενικῶν ἐξετάσεων.

ζ') Νὰ ἐκδίδῃ τὰ πτυχία τῶν ἀφοροῦντων και πάντα τ' ἀποδεικτικά, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐν τῇ Σχολῇ καλῶν και διαγωγῆν τῶν μαθητῶν, συνυπογράφων αὐτὰ μετὰ τοῦ πολυμελοῦς συμβουλίου και τῶν καθηγητῶν και σφραγίζων τῇ σφραγίδι τῆς Σχολῆς.

η') Νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν τάξιν και εὐκοσμίαν ἐν τῇ Σχολῇ, ἔχων τὴν ἀνωτάτην ἐπιτήρησιν τῶν ἠθῶν τῶν μαθητῶν και ἐπιβάλλων ἡ προτίμων τὰς κατωτέρων ἐν ἄρθρῳ 38 ἰδ. α' — γ' ἀναγροσόμενας ποιάς αὐτῶν, νὰ καθορίζῃ τὰς ὥρας τῆς μελέτης, τῆς ἀνάσεως, τῆς προσευχῆς και τοῦ ὕπνου και νὰ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν καιρῷ, ὑποδεικνύων εἰς τὸ Συμβούλιον πᾶν μέτρον λυσιτελεῖς εἰς τὴν ἐβδόσιν τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν ἐπιφῶν ταύτην.

θ') Νὰ ἐφορᾷ εἰς τὰ τοῦ ἱματισμοῦ, τῆς τροφῆς και τῶν ἄλλων χρειωδῶν τῶν μαθητῶν, γνωμοδοτῶν τὰ εἰκότα περι τούτων εἰς τὸ Συμβούλιον.

ι') Νὰ διδῇ τὰς προσηκούσας ὁδηγίας και διαταγὰς εἰς ὅλον τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς και ἰδίᾳ εἰς τὸ κατώτερον, ὅπερ διορίζεται και ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ πρότασιν αὐτοῦ και ὑποβάλλεται εἰς πεπραχτικὰ ποινὰς ὑπ' αὐτοῦ μέχρι προστίμων 10 δραχμῶν, κρατούμενων ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ τιμωρομένου πρὸς ὄφελος τοῦ τακείου τῆς Σχολῆς.

ια') Νὰ ἔχῃ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτεῖαν τῆς Βιβλιοθήκης και τῆς συλλογῆς τῶν διδακτικῶν ὀργάνων τῆς Σχολῆς, ὑποδεικνύων αὐτὸς μετὰ προηγουμένην συνενόσην πρὸς τὸν σύλλογον τῶν καθηγητῶν τὴν ἀνάγκη πάσης νέας προσκτήσεως εἰς τὸ Συμβούλιον, ὅπερ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἀπαιτούμενη πρὸς τοῦτο ἰστία δαπάνη θὰ ὑπερέβαινε τὴν ἐν τῇ Διαθίχῃ ἀναγροσόμενον ποσόν, ζητεῖ και λαμβάνει τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργείου.

ιβ') Νὰ μὴ προβαίνει και εἰς οἰκονομικὰ ἄλλα δαπάνη ἀνευ ἐγκρίσεως τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου.

ιγ') Νὰ κρατῇ ἐν τάξει τὰ ἐξῆς βιβλία.

- 1) Τὸ μαθηματολόγιον.
- 2) Τὸ τῶν πειραχτικῶν ποινῶν.
- 3) Τὸ βιβλιολόγιον.
- 4) Τὸ βιβλίον τῶν διδακτικῶν ὀργάνων.
- 5) Τὸ τῆς ἀλληλογραφίας.
- 6) Τὸ τῆς παραδόσεως ἱματιῶν, ἡ βιβλίων εἰς μαθητὰς.

*Ἀρθρον 24.

Ὅπως τύχῃ δεκαπενθημέρου ἀδείας ἀπουσίας ὁ Διευθυντής, ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ἡ ἐγκρίσιν μόνου τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου ἐπὶ ἀδείας ὅπως διὰ μακροτέραν ἀπουσίαν ὀρεῖται νὰ ληρθῇ ἡ ἐγκρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου, ὅπερ ἀπορραίνεται μετὰ γνωμοδοτησιν τοῦ Πολυμελοῦς Συμβουλίου τῶν Ἐκτελεστικῶν τῆς Διαθήκης.

*Ἀρθρον 25.

Ἡ Σχολὴ ἔχει Οἰκονομὸν, κειτημένον οἶα και ὁ Διευθυντής προστάτα και ἐκλεγόμενον ὑπὸ τοῦ Πολυμελοῦς Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

*Ἀρθρον 26.

Ὁ Οἰκονομὸς ὀρεῖται:

α') Νὰ διδάσκη ἐν οἰονδήποτε Θεολογικῶν μαθημα τοῦλάχιστον τρεῖς καθ' ἑβδομάδα ὥρας.

β') Νὰ ἱεροργῇ ἐν τῷ Ναῷ τῆς Σχολῆς.

γ') Νὰ προαχθῇ τὴν κατὰ μῆνα ἐκδοσιν τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων διὰ τὴν ἀναγκαῖαν δαπάνην και μισθοδοσίαν τῶν ὑπηρετῶν και προμηθειῶν τῆς καθ' ἡμέραν διατροφῆς και τῶν λοιπῶν ἐφημέρων ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς.

δ') Νὰ προσηῖ περι τῆς ἐν καιρῷ προμηθειῶν τῶν ἐδωδίων και τῶν λοιπῶν ἀναγκαῖων και περι τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν οἰκονομίας.

ε') Νὰ κρατῇ κατάστιχον λεπτομερῆς τῆς καθ' ἡμέραν δαπάνης και νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ κατὰ μῆνα εἰς τὸν Διευθυντὴν πρὸς ἐπιθεώρησιν.

ς') Νὰ ἐπιμελῆται τῆς προσηκούσας ἐν τῇ Σχολῇ καθαριότητος.

ζ') Νὰ ἐκτελῇ τὰς περι τοῦ ἱματισμοῦ τῶν μαθητῶν διαταγὰς τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις ζητεῖ παρὰ τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου τὴν ἀδείαν τῆς πρὸς τοῦτο δαπάνης.

η') Νὰ ἐπιτηρῇ ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς μαθητὰς και ὁδηγῇ αὐτοὺς εἰς σεμνὴν και εὐτακτον συμπεριφορᾶν.

θ') Τοῦ Διευθυντοῦ, ὡς προϊσταμένου αὐτοῦ, θέλει ζητεῖ πάντοτε τὴν συναίνεσιν και ἀκούει τὰς ὁδηγίας περι πάσης ὑποθέσεως καθ' ὅλην τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων του.

*Ἀρθρον 27.

Ὁ Οἰκονομὸς δίδει εἰς τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον ἐγγύσιν διασχίλων δραχμῶν. Κρατεῖ δὲ τὸ βιβλίον τῆς ἀποσευχῆς, ἐπιθεωρομένων καθ' ἑξαμνησίου και ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως.

*Ἀρθρον 28.

Ὅταν ὁ Οἰκονομὸς ἔχῃ ἀνάγκη ἀδείας ἀπουσίας, ζητεῖ και λαμβάνει αὐτὴν παρὰ τοῦ τριμελοῦς Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον προνοεῖ περι τῶν περαιτέρω.

*Ἀρθρον 29.

Τὸν Οἰκονομὸν, ἀπόντα ἢ ἄλλως κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ Διευθυντής τῆς Σχολῆς.

*Ἀρθρον 30.

Ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς οἱ μὲν διδάσκοντες τὰ ἐγκλίκα μαθηματα ὀπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ΑΣΕΔ' Νόμου και τοῦ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1885 Ἡμετέρου Διατάγματος περι προσόντων διὰ τὴν κατοχὴν καθηγητικῆς θέσεως ἐν Γυμνασίῳ, οἱ δὲ διδάσκοντες τὰ εἰδικὰ Θεολογικὰ μαθηματα ὀφείλουσι νὰ φέρωσι πτυχὸν ὀρθόδοξου Θεολογικῆς Σχολῆς, ἡ Φιλοσοφικῆς Σχολῆς μετ' ἀποδείξεων ἀκροσάσεως τῶν Θεολογικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἐν ἐκατέρῳ ὅπως τῶν περιπτώσεων τούτων ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι δημοσιεύσει ἡθὴν πρῶτοντυπον θεολογικὴν περαγματεῖαν, ἀναφερομένην εἰς τὸν κλάδον, ὃν μέλεις τὸ διδάσκειν. Τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου καθηγητῆς διορίζεται και ὁ φέρων πτυχὸν Νομικῆς Σχολῆς.

*Ἀρθρον 31.

Προκειμένου περι διορισμοῦ οἰονδήποτε καθηγητοῦ ἐν τῇ Σχολῇ, τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν και τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἡτιολογημένας προτάσεις τοῦ συλλόγου τῶν Καθηγητῶν και τοῦ Πολυμελοῦς τῆς Σχολῆς Συμβουλίου. Ἐν ταῖς προτάσει ταύταις ἀναγράφονται τὰ προσόντα τῶν μελλόντων νὰ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ποιῶν.

Ἄρθρον 38.

Πρὸς τήρησιν τῆς ἐν τῇ Σχολῇ τάξεως καὶ ρυθμίσιν τοῦ ἤθους τῶν μαθητῶν ὀρίζονται αἱ ἐξῆς ποιναί.

α') Πατρικὴ παραινήσις.

β') Κατ' ἰδίαν, ἢ ἐνώπιον τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν, ἢ τῶν μαθητῶν γινόμενη ἐπίπληξις.

γ') Προσωπικὴ κράτησις καὶ ἀπομύνησις ἐν ἰδιαίτερω θαλάμῳ ἀπὸ τριῶν ὥραν μέχρι μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ ἐξοραγίας ἐπιβαλλομένης τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς.

δ') Ἀποβολὴ προσωρινὴ ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος μέχρι τριῶν μηνῶν.

ε') Ἀποβολὴ ὀριστικὴ ἐκ τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 39.

Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται ὑπὸ μόνου τοῦ Διευθυντοῦ. Ἐκ δὲ τῶν δύο τελευταίων ἢ μὴ προσωρινὴ ἀποβολὴ ἐπιβάλλεται, μετὰ προηγουμένη ἀπόφασιν τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν, ἢ δὲ ὀριστικὴ ἀποβολὴ καὶ τῆ ἐγκρίσει τοῦ Πολυμελοῦς Συμβουλίου καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργεῖου. Ἡ περὶ ὀριστικῆς ἀποβολῆς ἀπόφασιν τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἀκοροσθηθεὶς ἀπαξ ὑπὸ τοῦ Πολυμελοῦς Συμβουλίου, ὑποβάλλεται ἐκ δευτέρου ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ὁποῖου κοινοποιεῖται αὐτῇ εἰς τὸν τιμωροῦμενον καὶ ἐτελεῖται παραγραφῶς τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς. Ἡ ἀποβολὴ αὕτη ἀνακοινεῖται συγχρόνως καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἰπουργεῖον, ὅπως ἀνακληθῆ καὶ ἢ τυχὸν δοθῆται εἰς τὸν ἀποβαλλόμενον ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς ἐν τῷ στρατῷ θητείας.

Ἄρθρον 40.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἰπουργεῖον ἀνακοινεῖται παράπαν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς πᾶσα, ἰκουσία ἐπερχομένη, ἀπομάκρυνσις μαθητῶν τίνος τῆς Σχολῆς, ὅπως καὶ ἐπὶ τούτου ἀνακληθῆ ἢ τυχὸν χορηγηθεῖσι εἰς αὐτὸν ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρα ἀκροτελεύτια.

Ἄρθρον 41.

Τὰ καθέκαστα τῶν ἀφορῶντων εἰς τὴν δίαιταν τῶν ὑποτρόφων ἐν τῇ Σχολῇ, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους διαγωγὴν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν πειθαρχίαν αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τὰ παραδοτέα καθ' ἑξαμηνίαν μαθήματα, ὀρίζονται δι' ἰδιαίτερου Κανονισμοῦ καὶ διὰ τῶν ἰκαίστες προγραμμάτων, ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης τοῦ ἀεμιήστου Γ. Ριζάρη εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἡμετέρου Ἰπουργοῦ.

Ἄρθρον 42.

Ὁ παρῶν ὀργανισμὸς τίθεται ἐν πλήρει ἰσχύϊ, ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν διδακτικῶν μαθημάτων, ἀπὸ τοῦ ἐπινομένου σχολικοῦ ἔτους, ἧτοι ἀπὸ τοῦ 1894—1895. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἦδη ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος 1893—1894, τὸ πρόγραμμα τοῦτο θὰ προσαρμοσθῆ κατὰ τὸ ἐκτινὸν εἰς τὴν μέχρι τοῦδε διδασκαλίαν ἐν τῇ

διορισθῶσι καὶ ἐπισυνάπτεται ἀνάγκαις ἐπιστημονικῆ τῶν ἔργων, ἅτινα ἔχουσιν ἦδη δημόσιεσσι οἱ τῶν εἰδικῶν θεολογικῶν μαθημάτων ὑποψήφιοι καθηγηταί. Ἄν ἐν χρεῖσιν ἔδρας τινὸς βραδύνη ἢ ὑπόβολή, πῆς, προτάσεως ὑπὲρ τὸν μῆνα, ἢ μὴ συνδουθῆ αὐτῇ δι' ἀποχώσεως αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ὁ Ἡμετέρος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργοῦς προτείνει τὸν διορισμὸν τοῦ Καθηγητοῦ μετ' ἰδίας ἐκθέσεως αἰτιολογικῆς, ἧτις ὀφείλει ν' ἀναγράψῃ τὰ προσ-
 ὀνοῦν καὶ νὰ περιέχῃ ἀνάλλωσιν τῆς πραγματείας τοῦ ὑποψήφιου, ἧτις ἔπεισεν αὐτὸν, ἵνα προῆ εἰς τὴν περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ πρότασιν.

Ἄρθρον 32.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς καὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργοῦ θ' ἀπολυθῶσιν οἱ περὶ τοῦ τῆς Σχολῆς καθηγηταί, θὰ κατασταθῶσι δὲ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος οἱ ὑπολειπόμενοι καθηγηταί ἕκαστος εἰς τὰ οικεῖα αὐτῶ μαθήματα καὶ θὰ συμπληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις συναδᾶ πρὸς τὸ ἀνωτέρω 31 ἄρθρον.

Ἄρθρον 33

Οἱ καθηγηταὶ ὀφείλουσι:

α') Νὰ διδάσκωσι τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὰ ὀρισμῆνα αὐτοῖς μαθήματα.

β') Νὰ ἐπιτηρώσι τοὺς μαθητὰς τῆς τάξεως αὐτῶν ἐν ὧρα παραδόσεως, δικαιοῦμενοι νὰ παραινῶσι καὶ ἐπιπλήττωσι κατ' ἰδίαν ἢ καὶ ἐνώπιον τῶν συμμαθητῶν αὐτῶν τοὺς ἀμειλίξ ἢ ἀτάκτους, ἐν ἀνάγκῃ καταγγέλλοντες αὐτοὺς εἰς τὸν Διευθυντὸν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς προσταχθεῖσης ποινῆς.

γ') Νὰ παρευρίσκωνται ἀνελλιπῶς εἰς τὰς τακτικὰς συνεδριάσεις τοῦ συλλόγου αὐτῶν καὶ εἰς τὰς ἐκτάκτους, ὅσας καλῶνται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ.

Ἄρθρον 34.

Οἱ καθηγηταὶ οἱ ὀλιγώως ἔχοντες περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν καὶ ἀφροῦντες τὴν περὶ τούτου παραινῶσιν τοῦ Διευθυντοῦ, ἢ ἐπιδεικνύοντες ἀνικανότητα περὶ τὴν διδασκαλίαν, πιστοποιημένη δι' ἠτιολογημένης ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ, καλούμενοι εἰς ἀπολογία καὶ μὴ δύναμενοι νὰ δικαιολογηθῶσιν ἀποχρώντως, ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας ταύτης τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Βιβλιοθήκης καὶ διδακτικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρον 35.

Ἡ Σχολὴ κέκτηται ἰδίαν βιβλιοθήκην καὶ συλλογὴν διδακτικῶν ὀργάνων, ἀμειότερας πλουτιζομένης καὶ συμπληρουμένης διὰ νέων προσκτήσεων, κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν ἑδαφίῳ ια' τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 36.

Ἐκ τῆς βιβλιοθήκης χορηγοῦνται ἐπὶ ἐπιστροφή εἰς τοὺς καθηγητὰς καὶ μαθητὰς πῆς Σχολῆς τὰ χρήσιμα εἰς τὰς μελέτας αὐτῶν βιβλία.

Ἄρθρον 37.

Ἄπαντα τὰ βιβλία καὶ διδακτικὰ ὄργανα καταγράφονται ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ. Τὰ βιβλία, φέριμνα καὶ τοποθετημένα ἐν ταῖς οικείαις θήκαις, φέρουσι τὴν σφραγίδα τῆς Σχολῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἐν τῷ μῆσῳ καὶ ἐν τῇλει αὐτῶν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ δωρεῆς προερχομένων ἀναγράφεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ.

Σχολή μετά προηγουμένη ανεφάρθην του Διοικητικού Συμβουλίου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

* Ἄρθρον 43.

Καταργουμένων τῶ ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1843, 7 Ὀκτωβρίου 1867, 14 Σεπτεμβρίου 1883, 19 Μαρτίου 1886 καὶ 31 Αὐγούστου 1891 Βασιλικὰ Διατάγματα.

Εἰς τὸν ἠμῆτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς

Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1893.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὁ Ὑπουργὸς
ΔΩ. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ

Μ. α. θ. ἡ. μ. α. τ. α	τάξις	τάξις	τάξις	τάξις	τάξις
	Α΄.	Β΄.	Γ΄.	Δ΄.	Ε΄.
1	Ἱερὰ Ἱστορία	3			
2	Ἱερὰ Κατήχησις		3		
3	Ἐγκυκλοπαιδεία Θεολογίας	1			
4	Ἐισαγωγή κ.λ.π. εἰς Γραφάς	3			
5	Γραφικὴ Ἀρχαιολογία	2			
6	Ἐρμηνεία Παλ. Διαθήκης		3	3	2
7	Ἐρμηνεία Καινῆς Διαθήκης		3	3	2
8	Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία		3	3	1
9	Πατρολογία		2		
10	Ἱστορία τῶν Δογμάτων			3	
11	Συμβολικὴ			2	
12	Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία		2		
13	Ἀπολογητικὴ		2		
14	Δογματικὴ			3	1
15	Ἀντιρρητικὴ			2	
16	Ἠθικὴ				2
17	Ὀμιλητικὴ			3	2
18	Κατηχητικὴ				2
19	Ποιμαντικὴ				2
20	Λειτουργικὴ				2
21	Κανονικὸν Δίκαιον				3
22	Παιδαγωγικὴ				2
23	Ἑλληνικὰ	9	9	3	2
24	Λατινικὰ	3	3	2	1
25	Ἑβραϊκὰ	2	2		
26	Γαλλικὰ	3	3	2	1
27	Γερμανικὰ		2	3	3
28	Φιλοσοφικὰ		2	2	2
29	Μαθηματικὰ	2	2		
30	Φυσικὴ	2			
31	Γεωγραφία		2	2	
32	Ζωολογία καὶ ἀνθρωπολογία	2			
33	Ἱστορία	3	3	3	
34	Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ	2	2	2	
35	Γυμναστικὴ	2	2	2	2
		36	38	36	30